

Nr 9 (329) Wrzesień 2018 rok XXVIII

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 2,80 zł (5% VAT)

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Remont mogił żołnierzy polskich

na cmentarzu wojennym w Dukli

Odnowione mogiły KOP-istów na cmentarzu wojennym w Dukli, fot. autorzy

Cmentarz wojenny w Dukli jest szczególnym miejscem pamięci narodowej, przypominający okrucieństwo wojny. Pochowani są tu żołnierze polscy, radzieccy, czechosłowaccy i niemieccy, którzy walczyli na naszej ziemi, zginęli z dala od

swojej ojczyzny i rodzin oraz spoczywają w większości w beziemiennych, zbiorowych mogiłach. Gmina Dukla sprawuje opiekę nad cmentarzem wojennym na podstawie porozumienia zawartego z Wojewodą Podkarpackim w sprawie powierzenia zadań,

przyznania dotacji i ustalenia wzajemnych obowiązków w zakresie bieżącego utrzymania, remontów oraz sprawowania opieki nad cmentarzem i mogiłami wojennymi. W ramach tego porozumienia Gmina Dukla dba o bieżące utrzymanie mogił, alejek i całego otoczenia cmentarza oraz wykonuje ich remonty. Mogiły żołnierskie oznaczone są kamiennymi murkami (obramowaniami), na środku ustawione są kamienne tablice z godłami i numerami mogił, które z biegiem czasu ulegają zniszczeniu i wymagają sukcesywnie gruntownej renowacji.

W I półroczu 2018 roku został wykonany remont mogił żołnierzy polskich Korpusu Ochrony Pogranicza batalionu „Dukla”, którzy zginęli 9 września 1939 r. w potyczce w Jasionce wraz z ustawieniem tablic imiennych na mogiłach. Do końca roku 2018 zostanie ustawionych kilka tablic imiennych na mogiłach żołnierzy czesko-słowackich. *ciąg dalszy na str. 6 ►*

Oczyszczalnia w Sulistrowej pracuje od stycznia 2018

Oczyszczalnia ścieków w Sulistrowej, fot. kbr

W styczniu 2018 roku uruchomiona została oczyszczalnia ścieków w Sulistrowej. Wartość budowy inwestycji wyniosła **3 692 784,60 zł brutto**. W oczyszczalni zamontowano szereg specjalistycznych urządzeń, które wykonują mechaniczne i biologiczne oczyszczanie ścieków. Gmina Dukla uczestniczyła w finansowaniu przygotowywanej dokumentacji i budowie oczyszczalni.

Na podstawie podjętej przez Radę Miejską w Dukli uchwały XLVII/297/06 z 30.03.2006 r. w sprawie zawarcia porozumienia komunalnego pomiędzy gminą Du-

kla i Chorkówka i na jej podstawie zawartego porozumienia komunalnego gmina Dukla współfinansowała budowę oczyszczalni ścieków w Sulistrowej w wysokości **1 853 680,93 zł**. Inwestycja ma na celu podłączenie kanalizacji sanitarnej miejscowości z gminy Dukla takich jak: Łęki Dukielskie, Głojsce, Iwla, Chyrowa do oczyszczalni w Sulistrowej.

Pierwszą miejscowością, która zostanie podłączona do oczyszczalni w Sulistrowej będą Łęki Dukielskie, bowiem gmina Dukla jest już po przetargu, w wyniku którego wyłoniony został wykonawca, Spółdzielnia

Usług Wodno-Kanalizacyjnych Produkcji Rolnej i Handlowej ROLWOD SKOŁYSZYN, odcinka kanalizacji sanitarnej w Łękach Dukielskich (1 przepompownia, 21 studzienek kanalizacyjnych, kolektor grawitacyjny o średnicy 200-490 mm i tłoczny o średnicy 255 mm). Prace ruszają już we wrześniu. Wpięcie do oczyszczalni w Sulistrowej nastąpi poprzez wpięcie kanalizacji z Łęk Dukielskich do kanalizacji w Kobylanach.

Krystyna Boczar-Różewicz

Złota myśl:

„Ten co ma, chętnie jeszcze weźmie.”

Sławian Trocki

We wrześniowym numerze:

Remont mogił żołnierzy polskich	2
Oczyszczalnia w Sulistrowej pracuje od stycznia 2018.....	2
Zachowajmy cenną przyrodę Beskidu Niskiego!.....	3
Z posiedzenia Rady.....	4
GMINA DUKLA Z DOFINANSOWANIEM WYPOSAŻENIA I FUNKCJONOWANIA GMINNEGO ŻŁOBKA.....	5
Na Podkarpaciu żyjemy najdłużej	5
Mieszkańcy Dukli zdecydowali o zakupie ławek.....	6
Wspomnienie o Józefie Janowskim.....	8
Obrońca Dukli we wrześniu 1939 roku.....	8
Koncertowy lipiec kapeli „Duklanie”	9
6 DH ISKRA z Dukli	9
Współpraca międzyregionalna.....	10
Wystawa artystów z Ameryki Południowej.....	10
Wystawa malarstwa ikonowego	10
„Wakacje z kulturą”.....	13
Final projektu	13
SZLACHETNA PACZKA	14
„Bal jak za dawnych lat” oraz „Warsztaty ze stylizacji odzieży” w Nowej Wsi!	15
Dni Kultury Żydowskiej w Dukli po raz piąty, ...	16
Regionalne Centrum Kultury w Równem otwarte	19
Kellys Cyklokarpaty w Dukli.....	20
Maciek Dąbrowski siódmy	20
Starty kolarzy górskich	20
Rajd Oikoumene już po raz szósty.....	21
Dlaczego zniknął napis.....	22
Otwarty Turniej Tenisa Ziarnego.....	22
„Rodzina na szóstkę” czyli realizacja projektu w Nowej Wsi.....	23
Wydarzyło się w naszej gminie	23
W pasiece.....	24
Prawo przy porannej kawie	24
Łowiectwo i ekologia.....	25
Piestrak jadalny.....	26

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)

Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835

Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl

Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyniak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Halina Cycak, Barbara Pudło
Współpracujący: Witold Puz, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś
Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 23. 08. 2018 r. Udostępniono do sprzedaży 31. 08. 2018 r. Nakład 450 egz.

OKŁADKA: Na targu staroci na dukielskim rynku. Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Zachowajmy cenną przyrodę Beskidu Niskiego!

9 sierpnia br. w Chyrowej odbyło się spotkanie zorganizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia ProCarpathia, którego tematem było „Udostępnianie obszarów cennych przyrodniczo w Beskidzie Niskim i okolicach”. Spotkanie miało charakter konsultacyjno-mediacyjny. Wzięli w nim udział przedstawiciele różnych grup interesariuszy mających wpływ na przyrodę m.in. przedstawiciele samorządów, Magurskiego Parku Narodowego, Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie, organizacji turystycznych.

Obszary cenne przyrodniczo, objęte formami ochrony przyrody zajmują ok. 45 % powierzchni naszego województwa, co czyni ten teren bogaty przyrodniczo. Współistnieje tutaj wiele grup, podmiotów zajmujących się ochroną przyrody, są to parki narodowe, krajobrazowe, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, samorządy, Lasy Państwowe, organizacje pozarządowe. Są również przedsiębiorcy i lokalna społeczność, której czasami trudno działać w obrębie obszarów chronionych.

Spotkanie w Chyrowej miało na celu zebranie informacji, od różnych grup, na temat potencjału przyrodniczego Beskidu Niskiego, problemów związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym tego terenu oraz miało na względzie budowanie integracji środowisk mających wpływ na przyrodę.

Uczestnicy spotkania apelowali o:

- zachowanie porządku na trasach turystycznych,
- dostosowanie infrastruktury turystycznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- przekonanie właścicieli punktów gastronomicznych do serwowania tradycyjnych potraw w swoich lokalach,
- kształtowanie wśród młodego pokolenia postaw proekologicznych.

Beskid Niski to obszar bogaty pod wieloma względami. Jest tu przede wszystkim czysto, cicho, bogato kulturowo i przyrodniczo, czego zazdroścą nam przyjezdni.

Turystów może nie jest tak sporo jak w Bieszczadach, ale zainteresowanie naszym terenem jest duże. Aby turystyka rozwijała się w obrębie obszarów chronionych, których mamy tutaj sporo, musimy odważyć się wykorzystać rozważnie, to co jest wokół nas.

Bpudło

Z posiedzenia Rady:

Sesja Rady Miejskiej w Dukli odbyła się 27 czerwca 2018 roku w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Dukli. W sesji udział wzięli następujący radni: Jan Dembiczak, Andrzej Dziedzic, Zenon Leńczyk, Władysław Boczar, Krzysztof Woźniak, Halina Pietruś, Tomasz Węgrzyn, Andrzej Kędra, Ewa Przystasz, Jan Marszał, Adam Faustus, Zbigniew Głód, Bohdan Gocz i Teresa Belcik.

Ponadto w sesji udział wzięli: Burmistrz – Andrzej Bytnar, Zastępca Burmistrza – Elżbieta Wróbel, Sekretarz Gminy – Halina Cycak, Skarbnik Gminy – Jolanta Bik, sołtysi i kierownicy jednostek organizacyjnych.

Porządek obrad przedstawiał się następująco:

- Otwarcie sesji i stwierdzenie prawomocności obrad.
- Informacja Burmistrza z działalności międzysesyjnej.
- Informacja z realizacji uchwał Rady Miejskiej w Dukli.
- Sprawozdanie z działalności Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dukli sp. z o. o. w Dukli za 2017 rok oraz analiza ściagalności opłat za wodę i ścieki oraz czynsz
- Zapytania i wolne wnioski.
- Podjęcie uchwał w sprawach:
  - dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego (druk nr 376),
  - ustalenia wysokości miesięcznego wynagrodzenia Burmistrza Dukli (druk nr 377),
  - udzielenia z budżetu Gminy Dukla w 2018 roku, pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Krośnieńskiego na realizację zadania publicznego o nazwie: "Remont drogi powiatowej Nr 1998R Trzciana – Zawadka Rymanowska w km 1+975 – 3 + 085 w miejscowości Zawadka Rymanowska (druk nr 378),
  - zmian w uchwale budżetowej Gminy Dukla na 2018 rok (druk nr 379),
  - zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dukla na lata 2018-2027 (druk nr 380),
  - zaciągnięcia zobowiązań na rok 2019 (druk nr 381),
  - zaciągnięcia zobowiązań na rok 2019 (druk nr 382).
- Odpowiedzi na zapytania i wnioski.
- Oświadczenia i informacje.
- Zamknięcie sesji.

Rada Miejska w Dukli po wysłuchaniu opinii poszczególnych komisji podjęła następujące uchwały:

- Uchwała nr LV/365/18 w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego

ustroju szkolnego. Uchwałę podjęto jednomyślnie (głosowało 14 radnych).

- Uchwała nr LV/366/18 w sprawie ustalenia wysokości miesięcznego wynagrodzenia Burmistrza Dukli. Uchwałę podjęto większością głosów: 12 głosów „za” przy 2 wstrzymujących się (głosowało 14 radnych).
  - Uchwała nr LV/367/18 w sprawie udzielenia z budżetu Gminy Dukla w 2018 roku, pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Krośnieńskiego na realizację zadania publicznego o nazwie: "Remont drogi powiatowej Nr 1998R Trzciana – Zawadka Rymanowska w km 1+975 – 3 + 085 w miejscowości Zawadka Rymanowska. Uchwałę podjęto większością głosów: 10 głosów „za”, 2 przeciw przy 2 wstrzymujących się (głosowało 14 radnych).
  - Uchwała nr LV/368/18 w sprawie zmian w uchwale budżetowej Gminy Dukla na 2018 rok (druk nr 379). Uchwałę podjęto większością głosów: 12 głosów „za” przy 2 wstrzymujących się (głosowało 14 radnych).
  - Uchwała nr LV/369/18 w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dukla na lata 2018-2027. Uchwałę podjęto jednomyślnie (głosowało 14 radnych).
  - Uchwała nr LV/370/18 w sprawie zaciągnięcia zobowiązań na rok 2019. Uchwałę podjęto jednomyślnie (głosowało 14 radnych).
  - Uchwała nr LV/371/18 w sprawie zaciągnięcia zobowiązań na rok 2019. Uchwałę podjęto jednomyślnie (głosowało 13 radnych).
- Pełne teksty uchwał dostępne są na stronie internetowej: www.bip.dukla.pl

Halina Cycak
 Sekretarz Gminy Dukla

Wyrazy żalu i współczucia z powodu śmierci

Józefa Janowskiego

Wieloletniego Dyrektora Muzeum w Krośnie, odznaczonego medalem Zasłużony dla Dukielczyzny, archeologa, muzealnika i poetę

Rodzinie, przyjaciołom i znajomym

składają

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli

Andrzej Dziedzic

wraz z Radą Miejską w Dukli

Burmistrz Dukli

Andrzej Bytnar

wraz ze współpracownikami

GMINA DUKLA Z DOFINANSOWANIEM WYPOSAŻENIA I FUNKCJONOWANIA GMINNEGO ŻŁOBKA

To już 6 dofinansowanie projektu nie inwestycyjnego, jakie Gmina Dukla, otrzymała z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 -2020. Tym razem są to środki w zakresie rozwoju opieki żłobkowej. Po przeprowadzonych negocjacjach wniosek o dofinansowanie projektu pn. „**Gminny Żłobek w Dukli**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Działania 7.4 Rozwój opieki żłobkowej w regionie, Priorytetu VII Regionalny rynek pracy, został pozytywnie oceniony i rekomendowany do dofinansowania.

Całkowita wartość projektu wynosi **1.092.407,52 zł**. Przyznana kwota dofinansowania wynosi 928.546,39 zł.

Realizacja projektu zaplanowana została w okresie od 01.07.2018 do 31.01.2021 r.

Cel główny projektu:

Zwiększenie poziomu aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród co najmniej 19 (17K,2M) osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 poprzez udostępnienie 25 nowych miejsc opieki w Gminnym Żłobku w Dukli w okresie od 01.02.2019 do 31.01.2021. Poprzez utworzenie 25 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, rodzicom (uczestnikom proj.) z terenu gminy Dukla udzielone zostanie wsparcie napotykanym na liczne bariery w łączeniu życia zawodowego z rodzinnym. Projekt przewiduje zwiększenie dostępności usług opieki nad dziećmi dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, dla których obowiązek opieki nad dziećmi stanowi barierę w dostępie do rynku pracy. Realizacja projektu pozwoli na wypracowanie konkretnych rozwiązań ułatwiających osiągnięcie równowagi między obszarami wiejskimi i miejskimi w zakresie form sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3, co przyczynia się do realizacji celu szczegółowego RPO WP 2014-2020 i stworzy odpowiednie warunków rozwoju zawodowego korzystnego dla rodziców, jak i przedsiębiorców oraz całego lokalnego społeczeństwa.

Grupa docelowa:

Grupę docelową stanowi 25 osób (22K, 3M), zamieszkujących na terenie gminy Dukla w rozumieniu KC, które chcą powrócić/ wejść na rynek pracy po przerwie związanej z pełnieniem funkcji opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 (urodzeniem lub wychowaniem dziecka), czyli o statusie na rynku pracy:

a) 10 osoby (7K, 3M) bezrobotne lub bierne zawodowo, w tym co najmniej 7 osób bezrobotnych (5K, 2M) - KRYTERIUM PRZEMIUJĄCE NR 2, pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie/wychowywanie dziecka,

b) 15 osób (15K) opiekujących się dzieckiem do lat 3, którym w okresie opieki nad dzieckiem kończy się umowa o pracę; osoby zatrudnione na czas określony, pracujące będące w trakcie przerwy związanej z urlopem macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym w rozumieniu ustawy dnia 26 czerwca 1974 r - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz.1662 z późn. zm.);

Grupę docelową stanowią rodzice, którzy mają utrudniony dostęp do instytucjonalnych form opieki nad dziećmi do lat 3 ze względu na brak dostatecznej liczby miejsc w gminie Dukla - w gminie nie funkcjonuje żaden żłobek, barierą finansową w dostępie do placówek działających w pow. krośnieńskim na zasadach komercyjnych, trudności z wejściem na rynek pracy, wynikające z wieloletniego sprawowania opieki nad dziećmi, rodzice dzieci z niepełnosprawnością, rodzice samotni, którzy nie mają z kim zostawić dzieci i przez to pozostają poza rynkiem pracy. Zapewnienie optymalnych warunków zatrudnienia pozwalających na godzenie ról rodzinnych i zawodowych jest niezwykle istotne z punktu widzenia rynku pracy, rzutującej na warunki.

Zadania:

- Utworzenie Gminnego Żłobka w Dukli.
- Funkcjonowanie Gminnego Żłobka w Dukli.

Główne rezultaty:

- Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie – 25 os.
- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – 25 szt.
- Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu - 6 os.
- Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu - 13 os.

Jolanta Bik

Skarbnik Gminy Dukla

Na Podkarpaciu żyjemy najdłużej

W 2017 r. przeciętne trwanie życia zarówno mężczyzn jak i kobiet na Podkarpaciu było najdłuższe w Polsce. Mężczyźni dłużej żyją w miastach, a kobiety na wsi.

Przeciętne trwanie życia w 2017 r. w województwie podkarpackim wyniosło 75,6 lat dla mężczyzn i 83,1 lat dla kobiet. Był to najlepszy wynik wśród województw.

Przeciętne trwanie życia dla Polski wyniosło: 74,0 lata dla mężczyzn i 81,8 lat dla kobiet.

Na Podkarpaciu mężczyźni żyli dłużej w miastach (76,5 lat) niż na wsi (74,9 lata). Odwrotnie było natomiast w przypadku kobiet, których przeciętne trwanie życia w miastach wyniosło 83,0 lata, a na wsi 83,1 lata.

Według danych dotyczących 2016 r. wskaźnik umieralności na Podkarpaciu był jednym z najniższych w kraju. Umieralność w 2016 r. wyniosła 935 osób na 100 tysięcy mieszkańców (2. miejsce wśród województw). Najniższa umieralność występowała w województwie małopolskim – 934 osoby na 100 tysięcy.

Jeżeli chodzi o choroby, będące przyczyną zgonów na Podkarpaciu, to w 2016 r. największa umieralność występowała z powodu chorób układu krążenia – 435 osób na 100 tysięcy mieszkańców oraz chorób nowotworowych – 244 osoby na 100 tysięcy mieszkańców.

źródło: **Urząd Statystyczny w Rzeszowie**

Mieszkańcy Dukli zdecydowali o zakupie ławek...

31 lipca br. zakończyła się procedura konsultacyjna dotycząca rozdysonowania środków finansowych w ramach „Budżetu Obywatelskiego Dukli na 2019 rok”.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 75/18 Burmistrza Dukli z dnia 24 kwietnia 2018r. mieszkańcy mogli zagłosować nad projektami, które wcześniej uzyskały pozytywną ocenę formalną i merytoryczną. W tym roku wyboru dokonywano pomiędzy zakupem ławek betonowo – drewnianych oraz remontem ciągu pieszego biegnącego wzdłuż ul. Kopernika po lewej stronie drogi gminnej.

Uzyskując 47 ważnie oddanych głosów zwyciężył projekt dotyczący zakupu **ławek betonowo- drewnianych**, którego wnio-

skodawcą był p. Mateusz Bąk. Zgodnie z założeniami realizacja tego zadania pozwoli na poprawę estetyki oraz ładu przestrzennego Dukli. Skorzystać będą mogli z tego działania zarówno wszyscy mieszkańcy Gminy Dukla jak i przyjezdni do miasta turyści.

Przypominam, że jest to ponowna edycja Budżetu Obywatelskiego Dukli. Procedura ta ma na celu aktywizację społeczeństwa oraz zaangażowanie mieszkańców w proces zarządzania miastem. W ubiegłym roku mieszkańcy zdecydowali o wykonaniu chodnika na ul. J. Słowackiego. Prace zostały wykonane w tym roku za kwotę 47 000,00 zł. przez firmę FHU Car – Gum Adam Kargul.

Natalia Belcik

Remont mogił żołnierzy polskich

► dokończenie ze str. 2

Po zakończeniu II wojny światowej urządzono w Dukli kwaterę żołnierzy radzieckich i czechosłowackich poległych i zmarłych w bitwie o Przełęcz Dukielską w latach 1944/1945, przy istniejącym cmentarzu wojennym, na którym pochowani zostali początkiem lat dwudziestych minionego stulecia żołnierze armii austro-węgierskiej oraz rosyjskiej polegli i zmarli w okresie walk prowadzonych w okolicy Dukli w latach 1914/1915. Wejście na cmentarz położone było pierwotnie od strony ulicy Pocztovej (obecnie Bernardyńskiej), a cmentarz ogrodzony był stalową siatką na metalowych słupkach, od środka otoczony żywopłotem. Zbiorowe mogiły w których

złożono poległych i zmarłych drugowojennych żołnierzy ekshumowanych z miejsc pochówku położonych w okolicach Dukli, otoczono betonowymi obramowaniami, wewnątrz których umieszczono symbole armii, z których pochodzili oraz obsadzono zimotrwałą roślinnością.

Po wzniesieniu w 1959 roku kamiennej bramy cmentarza wojennego w Dukli, postanowiono istniejący obelisk zastąpić pomnikiem w innej formie przestrzennej. W tym celu wiosną 1962 roku zlecono architektowi mgr inż. Stanisławowi Pąprowiczowi wykonanie projektu techniczno-roboczego pomnika. Projekt nowego pomnika miał nawiązywać i być spójny z bramą cmentarną projektowaną również przez Stanisława Pąprowicza i wykonaną w 1959 roku, kiedy to przy istniejącym obelisku artyści plastycy zaprojektowali trzy tablice z napisami.

Na wniosek Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Dukli, 11 października 1962 roku Kierownik Wydziału Budownictwa, Urbanistyki i Architektury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Krośnie (odpowiednik dzisiejszego Starostwa Powiatowego w Krośnie) inż. arch. Kazimierz Zajdel udzielił pozwolenia na wykonanie robót budowlanych płyty pomnika na cmentarzu wojennym w Dukli, zgodnie z projektem załączonym do pozwolenia (L.B.U.A.-8 Dk/7/62). Na podstawie kosztorysu, który 4 października 1962 roku sporządził Zygmunt Kulik, a 9 października zatwierdził mgr T. Przybył - Naczelnik Wydziału w Ministerstwie Gospodarki Komunalnej w Warszawie, koszt realizacji

pomnika oraz placów i zieleni na cmentarzu wojennym w Dukli miały wynieść 116 726 zł. Wykonawcą robót budowlanych ustalono Ekipę Remontową w Dukli pod kierownictwem Antoniego Szczurka zam. ul. Cergowska. Była to ta sama ekipa, która wcześniej wykonywała bramę cmentarza wojennego, a potem stanowiła zaczątek Gospodarki Komunalnej w Dukli. Roboty budowlane rozpoczęto od nakazu inspektora nadzoru inwestorskiego z dnia 24 października 1962 roku. 18 grudnia odebrano roboty budowlane, sprawdzono kosztorys wykonawczy oraz zakończono proces inwestycyjny

Po wykonaniu opisanych prac i przeniesieniu w roku 1964 ekshumowanych z cmentarza parafialnego w Jasionce poległych 9 września 1939 roku polskich żołnierzy KOP i dwu duklan, na cmentarz wojenny w Dukli, gdzie zostali pochowani w pięciu zbiorowych mogiłach oznaczonych wizerunkiem orła z godła państwowego, dokonano także zmiany tablic przed pomnikiem cmentarnym. Do istniejącej dotychczas treści napisu tablic dodano na dole: „Cześć żołnierzom i partyzantom polskim poległym w walce z faszyzmem w latach 1939-1944”.

W międzyczasie zmieniono rodzaj ogrodzenia, dotychczasowe z siatki stalowej siatką na metalowych słupkach, od wewnątrz osłoniętym żywopłotem, zastępując ogrodzeniem trwałym z kamiennego muru z miejscowego piaskowca. Zlikwidowano jednocześnie wejście główne na kwaterę drugowojenne od ulicy Pocztovej, po wcześniejszym wzniesieniu kamiennej bramy cmentarnej z boku nieruchomości, gdzie przed bramą urządzono później utwardzony plac. Wkomponowując się

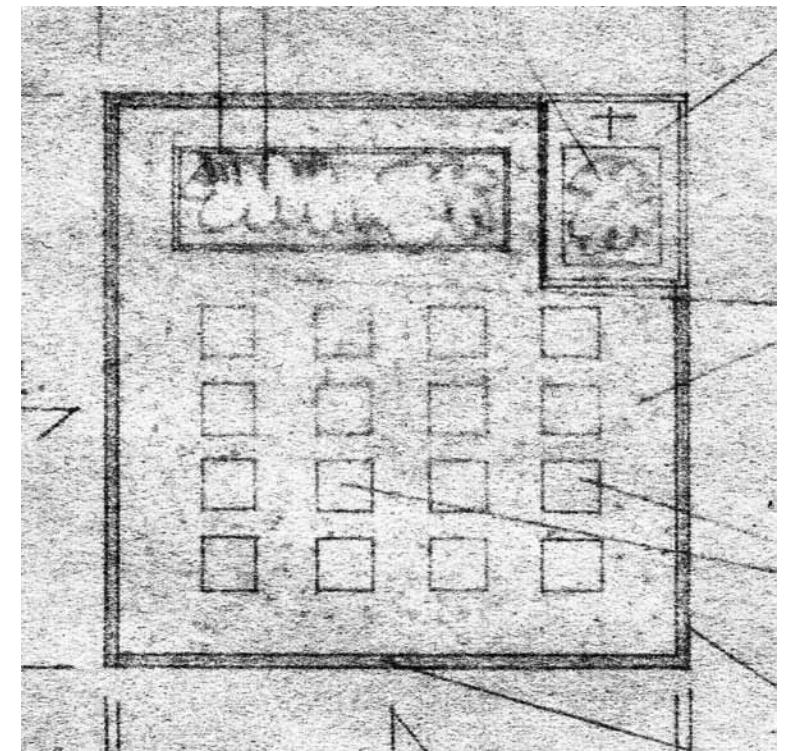
► w treść dokonanych zmian, betonowe obramowania mogił żołnierskich, które uległy upływowi czasu, zastąpiono obramowaniami kamiennymi wykonanymi z piaskowca. Zmieniono także materiał użyty do konstrukcji schodów pomiędzy bramą a pomnikiem, jednocześnie dokonując wyprofilowania terenu i zastępując bieg schodów czterostopniowych, schodami trzystopniowymi.

W tym samym 1959 roku wzmiankowany już wcześniej architekt Stanisław Pąprowicz działając na zlecenie Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Dukli opracował również projekt uporządkowania mogiły zbiorowej żołnierzy polskich poległych w 1939 roku we wsi Jasionka powiat Krosno. 9 września 1939 roku dowódca III plutonu 3 kompanii batalionu KOP „Dukla” st. sierż. Bogusław Kupliński po zebraniu swego plutonu, sądząc, że w Jasionce są jeszcze własne tabory, wycofując się spod Dukli poprowadził swoich strzelców w tym kierunku. Podążając dalej na wschód w kierunku Lubatowej, schodząc z cypla lasu zwanego „Księża Las” oddział został około godziny 6:00 zaskoczony na zakręcie polnej drogi przez Niemców z odległości około 30 kroków ogniem dwóch karabinów maszynowych. Pluton uległ rozproszeniu i zagładzie. Poległo 17 strzelców, wielu było rannych, a do kompanii powróciło zaledwie dwóch. Dowódca plutonu st. sierż. Kupliński został ranny w lewą nogę i wraz z dwoma towarzyszącymi strzelcami dostał się do niewoli niemieckiej. Przy III plutonie 3 kompanii była też grupa młodych duklan, członków miejscowego „Strzelca” i „Sokoła” oraz Przysposobienia Wojskowego. Na radiowy apel władz Państwa udawali się w kierunku wschodnim, aby ująć poźdże zbliżającego się frontu i ewentualnie zasilić oddziały wojskowe. Podobnie jak ostrzelani przez oddziały niemieckie żołnierze KOP, kilku z nich zostało rannych, a dwaj z nich zginęli. Byli to pochodzący z Dukli: Ludwik Rząca s. Józefa i Julii zd. Król ur. 16 sierpnia 1920 r., który został trafiony pociskiem karabinowym w głowę oraz Adam Fornal s. Franciszka i Karoliny zd. Piróg ur. 16 października 1921 r. Polegli w Jasionce polscy żołnierze i młodzi duklanie zostali złożeni w salach miejscowej Szkoły Powiatowej, po czym pochowano ich w zbiorowej mogile w lewym dalszym rogu cmentarza parafialnego w Jasionce. Po zakończeniu działań militarnych drugiej wojny światowej, tymczasowa kwatera zbiorowa polskich żołnierzy z września 1939 roku wymagała godnego upamiętnienia. Oprócz pomnika dwóch osób, którym rodziny wystawiły pomnik, reszta mogił stanowiła groby ziemne. Sporządzony pro-

jekt architektoniczny uporządkowania mogiły zbiorowej żołnierzy polskich zakładał urządzenie kwatery o wymiarach 500 x 500 cm, zawierającej w prawym górnym rogu istniejący już pomnik. Całość miała być obramowana krawężnikiem chodnikowym o szerokości 15 cm, wyniesionym ponad powierzchnię terenu na 10 cm.

Przy dalszym boku, na lewo od istniejącego pomnika zaprojektowano rabatę kwiatową o wymiarach 300 x 65 cm, obramowaną krawężnikiem chodnikowym ogrodowym z nasadzeniami byliny barwinka kwitnącego na niebiesko. Na pozostałej powierzchni mogiły miano umieścić równobocznie szesnastie płyt 50 x 50 x 5 cm z jasnego sztyftowego piaskowca, symbolizujących pochowanych żołnierzy KOP. Całość płyt piaskowca miała wystawać poza powierzchnię terenu na 15 cm. Pozostała powierzchnia kwatery żołnierskiej miała być pokryta ciemnoszarym grysem. Realizowany równocześnie projekt budowy bramy cmentarza wojennego w Dukli, był w dobie internacjonalistycznej przyjaźni krajów demokracji ludowej ważniejszą inwestycją niż upamiętnienie polskich żołnierzy walczących w obronie Ojczyzny. Dlatego uporządkowanie mogiły zbiorowej żołnierzy polskich poległych w 1939 roku w Jasionce odłożono na okres późniejszy.

W roku 1964 ekshumowano z cmentarza parafialnego w Jasionce 17 poległych polskich żołnierzy i przeniesiono ich na cmentarz wojenny w Dukli, gdzie zostali pochowani w pięciu zbiorowych mogiłach oznaczonych wizerunkiem orła z godła państwowego. W mogile nr 75 spoczęli także Ludwik Rząca i Adam Fornal. Na cmentarzu w Jasionce w miejscu pierwotnego pochówku żołnierzy września 1939 roku, po dokonanej ekshumacji nie dokonuje się wtórnych pochówków, mając na uwadze pamięć tych co zginęli w obronie swych współbraci i spoczywali tam przez trzydzieści lat.

Projekt uporządkowania mogił KOP-istów pochowanych na cmentarzu parafialnym w Jasionce

Corocznie budżet państwa polskiego wydatkuje środki pieniężne na godne utrzymanie cmentarza wojennego w Dukli gdzie leżą wiecznie nasi internacjonalistyczni wyzwolicieli z okresu 1944/1945.

Protokół z dnia 25 września 1964 roku z ekshumacji żołnierzy polskich poległych 9 września 1939 roku i pochowanych na cmentarzu w Jasionce spisany przez Wojciecha Piroga - przedstawiciela Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Dukli, w obecności przedstawicieli: PPRN w Krośnie i PMRN w Dukli oraz przedstawiciela wojska, dokumentuje wydobycie z mogiły zbiorowej na cmentarzu parafialnym w Jasionce 19 szkieletów i po umieszczeniu ich w trumnach pochowanie w mogiłach nr 73, 74 i 75 w części drugowojennej cmentarza wojennego w Dukli. Wcześniej prezentowane informacje wskazywały na liczbę 15 żołnierzy KOP pochowanych w Jasionce, co przy dwu jeszcze poległych młodych duklanach z Przysposobienia Wojskowego (PW), dawało liczbę 17 poległych w zasadzce niemieckiej w Jasionce, przedstawianą przez Stefana Kazimierczaka, dowódcę I kompanii batalionu KOP „Dukla”. Obecnie ten epizod wrześniowy został już ostatecznie wyjaśniony i udokumentowany wzmiankowanym protokołem. Tak więc nie tylko żołnierze radzieccy i czesko-słowaccy są godnie upamiętnieni na cmentarzu wojennym w Dukli.

**Stanisława Fornal
Janusz Kubit
fot. autorzy**

Odznaka KOP 1

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych,
Pamięć jest wieczną miłością”

Wspomnienie o Józefie Janowskim

14 sierpnia 2018 roku odszedł na zawsze Józef Janowski, archeolog, muzeolog, poeta. Urodził się w Warszawie w 1928 roku, ale swoje życie zawodowe i osobiste związał z Ziemią Krośnieńską.

Był absolwentem Uniwersytetów Warszawskiego i Jagiellońskiego, stopień dra nauk humanistycznych uzyskał w 1983 roku w Instytucie Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Twórca muzeum w Krośnie i jego wieloletni dyrektor w latach 1957-1976, organizator muzeum historycznego w Dukli. Inicjator akcji archeologicznych, poszukiwacz najstarszych śladów osadnictwa w rejonie krośnieńskim np. w Wietrznie i Czarnorzekach, badacz roli Przełęczy Dukielskiej w przenikaniu kultur antycznych po obu stronach Karpat. Autor ponad 230 wydanych drukiem prac naukowych z zakresu

archeologii i prehistorii w tym takich pozycji jak: „Rola przełęczy zachodniokarpackich w późnym okresie przedrzymskim i okresie rzymskim” oraz „Z pradziejów i historii Dukli, Wietrzna i Równego”. Członek Związku Literatów Polskich, prezes i współzałożyciel Stowarzyszenia Literackiego Nauczycieli w Krośnie, autor ponad 260 wierszy zebranych w 10 tomach poezji. Zadebiutował w 1959 roku wierszem „111 szczytów w Bóbrce”. Znaczna część jego twórczości literackiej poświęcona jest Beskidowi, Dukli, Wietrzni, Równemu i innym miejscowościom Ziemi Krośnieńskiej Odznaczony medalem „Zasłużony dla

Józef Janowski, źródło Internet

Dukielszczyzny” w 2005 roku przez Kapitułę.

Pożegnaliśmy Józefa Janowskiego na mszy św. żałobnej w Krośnie w kościele pw. św. Piotra i św. Jana z Dukli. Pochówek odbył się tego samego dnia w Pruszkowie-Żbikowie.

Krystyna Boczar-Różewicz

Obrońca Dukli we wrześniu 1939 roku

2 czerwca 2018 roku na parkingu w Cergowej skąd pielgrzymi wyruszają do „Złotej Studzienki” a turyści na górę Cergową, w godzinach rannych zgromadzili się członkowie Stowarzyszenia Ekspedycyjno-Historycznego „GALICJA”, aby rozpocząć poszukiwania wrześniowych śladów ukrytych w dukielskiej ziemi, o czym informowano w lipcowym numerze „Dukli-DPS”-u. Wiedziony informacją o mających nastąpić poszukiwaniach oraz faktem uczestnictwa w działaniach obronnych kampanii wrześniowej batalionu KOP „Dukla” mego dziadka Hieronima Mikulskiego, przybyliśmy razem z żoną Marią i synem Cyprianem z podwrocławskich Kostomłotów, aby uczestniczyć w tych poszukiwaniach i zapoznać się z terenem gdzie dziadkowi przyszło bronić Ojczyzny w 1939 roku. Nic nie może oddać atmosfery tego upalnego dnia i poszukiwań przetrwanych popołudniową burzą, dlatego dla dopełnienia całości informacji w tej sprawie przedstawiam biogram mego dziadka, którego krew wsiąkała w poddukielską ziemię i w niej wiecznie pozostanie.

Hieronim Mikulski urodził się 26 września 1916 roku w Steniatynie, powiat Tomaszów Lubelski jako syn Franciszka i Wiktorii z Chrzanowskich. Jego ojciec był mechanikiem, który pracował w pobliskim folwarku należącym do Szeptyckich. Matka zajmowała się wychowaniem dziecięciorga dzieci, z których dwoje zmarło. Najmłodszy Hieronim mając dwa lata stracił ojca. Ukończył siedmioklasową Szkołę Powszechną w Łaszczowie. Do 21 roku życia pomagał w prowadzeniu niewielkiego rodzinnego gospodarstwa rolnego oraz sezonowo pracował w budownictwie. W marcu 1938 roku został wcielony do 23 pp we Włodzimierzu Wołyńskim. Po przejściu unitarnego przeszkolenia rekrutkiego i zaprzysiężeniu, został przydzielony do pułkowej szkoły podoficerskiej, po ukończeniu której został mianowany na stopień starszego strzelca i przeniesiony do Korpusu Ochrony Pogranicza. Początkiem drugiej połowy lipca 1939 roku został skierowany do nowo sformowanego I batalionu „Dukla” w 2 pp KOP „KARPATY” rozmieszczonego w okolicy Prze-

Hieronim Mikulski

łęczy Dukielskiej nad słowacką granicą i został mianowany kapralem. We wrześniu 1939 roku gdy wybuchła wojna, żołnierze przygotowali się do obrony zajmowanych pozycji pod Duklą. W dniu 9 września rano, podczas wycofywania się, Hieronim Mikulski wraz ze swoim plutonem wpadł w zasadzkę podczas, której został ciężko ranny w prawe płuco, głowę i rękę. ▶

Koncertowy lipiec kapeli „Duklanie”

Początek lipca upłynął dla kapeli „Duklanie” koncertowo. Po prezentacji efektów rocznej pracy twórczej podczas „Dni Dukli” nasz zespół udał się z występami na Węgry i Ukrainę.

W sobotę 14 lipca wzięliśmy udział w „Ópályinka Festival” połączonym ze świętowaniem 40-lecia współpracy pomiędzy Duklą, a węgierskim miasteczkiem Ópályi. Wraz z kierownikiem zespołu – Dyrektorem Ośrodka Kultury w Dukli Małgorzatą Walaszczyk-Faryj, reprezentacją Gminy Dukla na czele z burmistrzem Andrzejem Bytnarem i piłkarzami z drużyny Oldboy uczestniczyliśmy we wspaniałym wydarzeniu kulturalnym, podczas którego odbyły się m.in. liczne konkursy, degusta-

Wydarzenie to miało miejsce nad rzeką Jasiołką w okolicy góry Cergowa. Dostał się do niewoli niemieckiej, gdzie przebywał w szpitalu w Gorlicach oraz w obozie jenieckim Kriegsgefangenen-Durchgangslager „Gorlice”. Orzeczeniem komisji lekarskiej w 1940 roku jako inwalida wojenny został zwolniony z obozu i powrócił w rodzinne strony. Podczas okupacji niemieckiej działał w ruchu oporu w Batalionach Chłopskich. Utrzymywał się z pracy w gospodzie w miejscowości Krynice powiat Tomaszów Lubelski. 19 stycznia 1944 roku ożenił się z Alicją Duras, która pochodziła z Niemirówka. Po zakończeniu wojny, w sierpniu 1945 roku Hieronim Mikulski wyjechał ze swoją rodziną na ziemie zachodnie. Początkowo zamieszkał we Wrocławiu, a w roku 1947 przeniósł się do Udanina powiat Środa Śląska, gdzie jako osadnik otrzymał dom i niewielki kawałek ziemi. Będąc członkiem Związku Inwalidów Wojennych prowadził pod jej patronatem własną działalność, otwierając restaurację, którą musiał jednak w 1949 roku zamknąć, ponieważ „władza ludowa” otrzymała dyrektywy od „wielkiego brata ze wschodu” o likwidacji ZIW. Dla utrzymania rodziny wykonywał różne prace zarobkowe, następnie 1 marca 1956 roku został zatrudniony w PKP i tam pracował aż do przejścia na rentę. Hieronim Mikulski został awansowany do stopnia sierżanta i był odznaczony: Złotym Krzyżem Zasługi (1974), Srebrnym Medalem „Zasłużonym na Polu Chwały” (1973) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1982). Miał czwórkę dzieci: Czesława, Krystynę, Marię i Halinę. Zmarł 25 grudnia 1981 roku i spoczywa na cmentarzu w Udaninie.

Sebastian Mikulski

cje lokalnych wyrobów kulinarnych, wystawy rękodzieła, międzynarodowy turniej piłkarski, a wszystko to zwieńczone różnorodnym programem artystycznym i koncertami tamtejszych gwiazd muzycznych. Nasza kapela wystąpiła na scenie plenerowej w repertuarze składającym się z polskich utworów ludowych. Przygotowaliśmy również specjalną niespodziankę muzyczną. Zagraliśmy i zaśpiewaliśmy, dla zgromadzonej pod sceną publiczności, piosenkę wywodzącą się z węgierskiego folkloru „A horgosi csárda”. Wykonanie spotkało się z ciepłym przyjęciem i uznaniem słuchaczy.

Niedzielę spędziliśmy na Ukrainie gdzie po raz drugi gościliśmy na „Jarmarku Berezniańskim” w Małym Bereznem. Zaproszenie do wzięcia udziału w wydarzeniu otrzymaliśmy podczas „Dni Dukli”,

które zaszczylił obecnością burmistrz Gminy Wielkie Berezne Jarosław Szukał. Bez wahania przyjęliśmy propozycję, zachęceniu wspomnieniem serdecznej atmosfery z zeszłorocznego pobytu. Podczas festiwalu wystąpiliśmy pośród zespołów z Serbii, Ukrainy i ze Słowacji. Mimo kapryśnej, deszczowej pogody publiczność dopisała i nie szczędziła braw występującym na scenie artystom.

Cieszymy się, że po raz kolejny mogliśmy reprezentować Gminę Dukla i Ośrodek Kultury w Dukli poza granicami naszego kraju. W sezonie wakacyjnym 2018 koncertowaliśmy również podczas „Karpackiego Jarmarku Turystycznego” w Ustrzykach Dolnych i na „Dożynkach Gminy Chorkówka” w Bóbrce.

Katarzyna Błaż

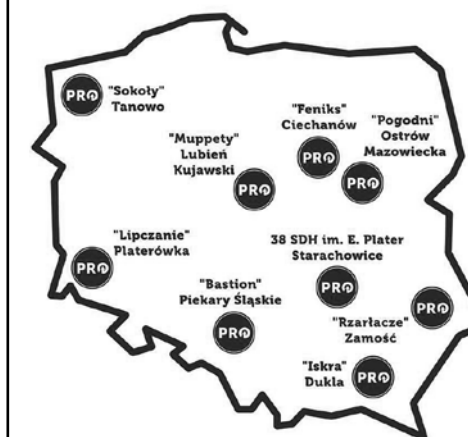
6 DH ISKRA z Dukli

w czołówce ogólnopolskiego rankingu

6 DH ISKRA im. por. Wł. Barana „Bekasa” z Dukli osiągnęła zielony (aktualnie najwyższy dostępny) poziom zaawansowania i zajmuje 7 miejsce w czołówce rankingu Programowego Ruchu Odkrywców (PRO). W rankingu PRO widnieje obecnie 100 jednostek harcerskich z całej Polski, jednak poziom zielony osiągnęło tylko 9 drużyn harcerskich, w tym drużyna z Dukli. W woj. podkarpackim dukielska drużyna jako jedyna osiągnęła poziom zielony.

Programowy Ruch Odkrywców, to ruch programowo-metodyczny w ZHP. Ma charakter ogólnopolski, zajmuje się odkrywaniem i promowaniem dziedzictwa narodowego oraz wychowaniem obywatelskim. Miano Drużyny Odkrywców przyznaje Naczelnik Związku Harcerstwa Polskiego na wniosek Przewodniczącego PRO podstawowym jednostkom organizacyjnym ZHP oraz harcerskim klubom specjalnościowym.

PRO Programowy Ruch Odkrywców

DRUŻYNY ODKRYWCÓW - POZIOM ZIELONY

6 DH ISKRA im. por. Wł. Barana „Bekasa” z Dukli w Programowym Ruchu Odkrywców działa od samego początku. W 2018 r. zadaniem drużyny było przeprowadzenie ekspedycji – czyli wyprawy, w ramach której rozpracowywaliśmy wybraną lokalną zagadkę historyczną. Jako cel ekspedycji było poznanie biografii i nieznanych Nam dotąd etapów życia i działalności bohatera naszej drużyny por. Władysława Barana, żołnierza AK związanego z terenem dukielskim.

Zapraszamy do naszej drużyny dzieci i młodzież w wieku od 10 lat. Naszą drużynę można śledzić m.in. przez stronę na facebooku oraz <http://6dh-iskra-dukla.pl/> Bądźmy dumni z naszej drużyny.

Z harcerskim pozdrowieniem czuwaj,

pwd. Justyna Zimny-Frużyńska
drużynowa 6 DH ISKRA

Współpraca międzyregionalna

W sobotę 30 czerwca 2018 roku do Dukli zawitali wyjątkowi goście – Koło Gospodyń Wiejskich z Jabłonki-Bory, wsi leżącej na terenie pięknej krainy geograficzno-historycznej jaką jest Orawa. Celem wizyty, oprócz zwiedzenia ciekawych miejsc naszego regionu, było nawiązanie międzyregionalnej współpracy. W Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej za pośrednictwem Ośrodka Kultury w Dukli doszło do spotkania naszych gości z reprezentantkami KGW w Wietrznie. Przy wspólnym stole wymieniano doświadczenia, dzielono się własnymi spostrzeżeniami i omawiano warunki rozwoju dalszego współdziałania. Spotkanie upłynęło w serdecznej atmosferze, zwiastującej powodzenie wspólnych przedsięwzięć. W najbliższym czasie nastąpi również podpisanie umowy współpracy pomiędzy Ośrodkiem Kultury w Dukli i Orawskim Centrum Kultury w Jablonce.

Katarzyna Błaż, zdj. na wkładce str. 11

Wystawa artystów z Ameryki Południowej

7 sierpnia 2018 roku w galerii Transgranicznego Centrum Wymiany Kulturalnej odbył się wernisaż prac artystów z Ameryki Południowej. Na wystawie można obejrzeć trzydzieści cztery obrazy wykonane w technice olejnej i akrylowej oraz pięć prac fotograficznych. Są one dziełem grupy szesnastu twórców pochodzących z różnych regionów Kolumbii. Należą oni do fundacji „Capitalizarte”, której celem jest ukazanie szerokiego spektrum sztuki kolumbijskiej, przybliżenie jej jak największej grupie odbiorców oraz promowanie artystów kolumbijskich na świecie. Fundacja zrzesza osoby, które poruszają tematy społecznie ważne, przykładem może być indywidualna wystawa prac Any Consuelo Suarez Espinosa, która obecnie znajduje się w MałGalerii w Jaśle i porusza tematykę niszczenia przez ludzi dziury ozonowej. Zorganizowana ekspozycja ma za zadanie poruszać estetycznie jak również zbliżać różnorodne kultury i obyczaje.

Anna Lenkiewicz, zdj. na wkładce str. 11

Uczestnicy wernisażu

Wystawa malarstwa ikonowego

29 czerwca 2018 r. w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej odbyło się otwarcie wystawy słowackiego artysty **Andreja Urama – Murina**. Zajmuje się on malarstwem ikonowym, krajobrazem, martwą naturą, a obecnie poświęca się także sztuce abstrakcyjnej. Uczestniczy w regionalnych i zagranicznych imprezach plenerowych. Jego prace znajdują się w wielu kolekcjach w kraju i za granicą. Brał udział w wystawach zbiorowych i indywidualnych na Słowacji w takich miejscowościach jak: Michalovce, Medzilaborcie, Bardejov, Preszów; miał także kilka wystaw autorskich w Polsce.

Obecnie artysta znajduje się na emeryturze, jednak nie zostawił pędzla i palety, ale spędza wolny czas na realizacji swojej pasji – malowaniu.

Główny motyw ekspozycji w dukielskiej galerii stanowi malarstwo ikonowe, które jest jednym z ulubionych tematów malarza. Pierwszy kontakt ze sztuką ikonopisarstwa miał poprzez malowanie wnętrza kościołów, później zajmował się renowacją ikon, co doprowadziło go do samodzielnego „pisanie ikon”. Stanowią one wyjątkową ekspresję artystyczną i swoistą formę sztuki sakralnej Kościoła Wschodniego - zarówno greckokatolickiego jak i prawosławnego. Poprzez unikalną formę pozwalają boskiej rzeczywistości przekształcać idee tekstów teologicznych. Dlatego artysta - Andrej Uram stosuje surowy język sztuki malowania ikon i wykorzystuje kanony jej towarzyszące: relacje kolorystyczne, koncepcje świętych figur, wyrażanie emocji i poszukiwanie prawdy.

Informacje na temat artysty i jego twórczości dostarczyło Podduklianské Osveťové Stredisko vo Svidniku.

Anna Lenkiewicz, zdj. na wkładce str. 11

Wystawa malarstwa ikonowego

Fot. Piotr Jakieła

Artysta Andrej Uram Murin podczas wystawy w TCWK w Dukli

Uczestnicy wernisażu

Współpraca międzyregionalna

Reprezentantki KGW z Jabłonki-Bory i Wietrzna z dyr. OK Małgorzatą Walaszczuk-Faryj

Fot. [archiwum OK w Dukli]

Kapela Duklanie z występem na Węgrzech

Fot. [archiwum OK w Dukli]

Kapela Duklanie podczas Karpackiego Jarmarku Turystycznego w Ustrzykach Dolnych

Koncertowy lipiec kapeli „Duklanie”

Wystawa artystów z Ameryki Południowej

Prace artystów kolumbijskich

Fot. Anna Lenkiewicz

Małgorzata Walaszczuk-Faryj dyrektorka OK w Dukli otworzyła wystawę

„Wakacje z kulturą” - warsztaty

Fot. [archiwum OK w Dukli]

Uczestnicy warsztatów lalkarskich

Uczestnicy warsztatów malowania na szkle

Warsztaty tworzenia biżuterii

Uczestnicy warsztatów fotograficznych

„Wakacje z kulturą” - impreza

Fot. [archiwum OK w Dukli]

Spektakl Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków na dukielskim rynku

Zwycięzcy konkursu „Mój przyjaciel pies”

Konkurs w przeciąganiu liny

Wystawa finałowa projektu „Wakacje z kulturą”

„Wakacje z kulturą”

Cykl warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży

W miesiącach letnich Ośrodek Kultury w Dukli zrealizował warsztaty w ramach projektu „Wakacje z kulturą” finansowanego ze środków budżetowych gminy Dukla. Celem inicjatywy było przybliżenie dzieciom i młodzieży różnego rodzaju przejawów kultury oraz zapewnienie im aktywnego spędzania wolnego czasu podczas wakacji. Zajęcia były prowadzone nieodpłatnie, a dla każdego uczestnika przewidziany był poczęstunek. Z projektu skorzystało 72 osoby w wieku od 6 do 18 lat z terenu gminy Dukla. Finał zorganizowano 12 sierpnia 2018 r. na dukielskim rynku.

Jako pierwsze, 18 lipca, odbyły się „Warsztaty iluzji”. Zajęcia poprowadził iluzjonista Dominik Potyrała. Młodzi adepci „sztuki magicznej” obejrżeli krótką prezentację umiejętności instruktora, czynnie uczestnicząc w całym pokazie. W drugiej części warsztatów dzieci dowiedziały się na czym polegają tajemnice sztuczek wykonywanych przez iluzjonistów i spróbowały wykonać kilka trików z wykorzystaniem prostych, samodzielnie zrobionych rekwizytów.

We wtorek 24 lipca dzieci miały okazję rozwijać swoje umiejętności teatralne i plastyczne pod okiem animatorów z „Teatru lalek PINOKIO”. Na rozpoczęcie spotkania ze światem teatru lalkowego aktorzy przedstawili bajkę „Przygody wesołego Psiuńcia”. Następnie odbyły się krótkie warsztaty teatralne, a po nich przystąpiono do przeprowadzenia zajęć plastycznych. Każdy uczestnik wykonał kukielkę, na specjalnie przygotowanych drewnianych formach, ozdabiając ją kolorowymi włóczkami. „Warsztaty lalkarskie” zakończyły się krótkimi inscenizacjami, których bohaterami były wykonane wcześniej kukielki.

26 lipca w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej najmłodsza grupa biorąca udział w projekcie „Wakacje z kulturą” wzięła udział w „Warsztatach malowania na szkle”. Zajęcia poprowadziła instruktorka Ośrodka Kultury w Dukli – Anna Lenkiewicz. Każdy uczestnik na przygotowanych szkiełkach stworzył autorski projekt malowanego witrażu. Specjalne farbki i konturówki umożliwiły wykonanie przepięknych prac.

W drugim tygodniu sierpnia odbył się ostatni etap projektu. Pani Katarzyna Lewandowska z Akademii Twórczego Rozwoju „Zakątek” z Rzeszowa przeprowa-

dziła „Warsztaty teatralne, fotograficzne i tworzenia biżuterii”.

W poniedziałek, środę i w czwartek początkujący pasjonaci fotografii poznawali sztukę poprawnego robienia zdjęć. Wraz z Panią instruktorką zajęli się fotografią krajobrazową i portretową. Uczestnicy warsztatów musieli wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w praktyce, podczas plenerów i wykonując „zadania domowe”. Zrobione fotografie były wspólnie omawiane, a następnie wybrano najlepsze z nich. Zdjęcia zostały wywołane i skomponowane w ciekawą wystawę.

We wtorek i w piątek odbyły się „Warsztaty tworzenia biżuterii”. Pod okiem pani Katarzyny, uczestniczki poznały techniki wykonywania biżuterii artystycznej

z kamieni naturalnych, koralików, drewna oraz metodą filcowania na mokro. Efektem pracy są kolczyki, bransoletki, pierścionki i broszki, które od teraz z pewnością będą dopełniały stylizacje dziewczyn.

Od poniedziałku do piątku w sali widowiskowej Ośrodka Kultury trwały „Warsztaty teatralne”, podczas których zostało przygotowane przedstawienie „Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków”. Zanim przystąpiono do realizacji bajki, dzieci wzięły udział w zabawach i grach rozwijających umiejętności aktorskie. Samodzielna praca nad scenariuszem, w zaciszu domowym, i wyczerpujące próby zaowocowały wystawieniem spektaklu na dukielskim rynku, podczas finału projektu.

Katarzyna Błaż

Próby do przedstawienia Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków podczas Warsztatów teatralnych

Finał projektu

W słoneczne niedzielne popołudnie 12 sierpnia 2018 r. na dukielskim rynku odbyła się impreza dla dzieci i młodzieży zatytułowana „Wakacje z kulturą”.

Główny punkt programu stanowił finał projektu, realizowanego przez Ośrodek Kultury w Dukli, a finansowanego ze środków budżetowych Gminy Dukla. Na scenie zaprezentowano efekty cyklu warsztatów artystycznych: spektakl „Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków” oraz wystawę składającą się z wykonanych przez dzieci i młodzież kukielek, malowanych witraży, biżuterii i fotografii. Publiczność wysłuchała również utalentowanych mieszkańców Gminy, które z powodzeniem startują w konkursach wokalnych organizowanych przez Ośrodek Kultury. W piosenkach polskich i zagranicznych zaprezentowały się: Oliwia Bobula, Urszula Jakiela, Joanna Kawulok, Zofia Baran i Aleksandra Dyszkowska. W międzyczasie na płycie rynku rozegrano szereg konkursów i zabaw z nagrodami. Tak jak dwa lata temu o wygraną w konkursie „Mój przyjaciel pies” walczył...

ciąg dalszy na str. 15 ▶

SZLACHETNA PACZKA

poszukuje wolontariuszy!

Ruszyła rekrutacja wolontariuszy do SZLACHETNEJ PACZKI. W rejonie Dukła, Rymanów Zdrój poszukiwanych jest 15 SuperW. Jeśli chcesz zmienić życie swoje oraz potrzebujących rodzin i dzieci oraz rozwinąć swoje kompetencje i poznać wartościowych ludzi – zgłoś się na wolontariusza przez stronę www.superw.pl.

Zostań Lokalnym Herosem

Wolontariusze SZLACHETNEJ PACZKI to ludzie, którzy niosą mądrą pomoc. Ich celem jest wyrwanie rodzin, osób samotnych, niepełnosprawnych i seniorów z kręgu biedy, z trudności i bezsilności oraz pomoc dzieciom z porażkami w szkole. Tylko w 2017 r. do SZLACHETNEJ PACZKI włączono ponad 20 tys. rodzin, a wartość materialna pomocy przekazanej im wyniosła prawie 54 mln zł.

W SZLACHETNEJ PACZCE głównym zadaniem SuperW jest dotarcie do rodzin żyjących w trudnych warunkach. Wolontariusze spotykają się z nimi w ich domach, poznają ich sytuację i potrzeby, a następnie określają, jaki rodzaj pomocy da im największą szansę na realną poprawę ich kondycji.

Dlaczego warto?

Wolontariusz zmienia świat wokół siebie, daje impuls do zmiany potrzebującym. Pomagając zmieniać życie i siebie. To, co robi, ma wielki sens. Bez wolontariuszy SZLACHETNA PACZKA nie dotrze do rodzin w potrzebie.

Rozwój osobisty i doświadczenie

Profesjonalny wolontariat w Paczce to szansa do rozwijania kompetencji przydatnych w życiu zawodowym - zarządzanie projektami i zespołem, planowanie, komunikacja, motywacja. To sprawdzanie się w nowych rolach i kształtowanie tak pożądanego postaw jak przedsiębiorczość, przywództwo, otwartość czy odpowiedzialność społeczna. Szczególnie dla młodych to okazja do zdobycia pierwszego udokumentowanego doświadczenia do profesjonalnego CV.

Wolontariusze z Dukli podczas finału w 2012

Lider rejonu Justyna Zimny-Frużyńska

Ludzie – wartościowe relacje

Wolontariusz działa z ludźmi dzielącymi jego ideały i cele. Staje się ważną częścią społeczności w swojej okolicy, spotyka m.in.: biznesmenów, samorządowców, społeczników, liderów kultury. Nawiązuje wartościowe relacje towarzyskie i biznesowe, które mogą się przelożyć na rozwój jego kariery. Dzięki niemu spotykają się ludzie, którzy żyją obok siebie, ale wcześniej się nie dostrzegali.

Zgłoś się!

Kandydaci na SuperW w swoich rejonach mogą się zgłaszać do 30 września. By zostać wolontariuszem wystarczy wejść na stronę www.superw.pl i wypełnić krótki formularz zgłoszeniowy. Następne kroki to rozmowa i jednodniowe wdrożenie. Po nich pozostaje już tylko podjąć decyzję i podpisać umowę.

Zachęcam do włączenia się w działania projektu.

Justyna Zimny-Frużyńska
Lider Rejonu Dukła, Rymanów Zdrój
Szlachetna Paczka
Kontakt: jz13@interia.pl

„Bal jak za dawnych lat” oraz „Warsztaty ze stylizacji odzieży” w Nowej Wsi!

4 sierpnia br. zorganizowany został w Domu Ludowym w Nowej Wsi „Bal jak za dawnych lat”, który miał na celu zintegrować beneficjentów projektu pn. „Czas rozgromić stereotypy” dofinansowanego ze środków Województwa Podkarpackiego- Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie.

Pomiędzy uczestnikami nastąpiła trwała integracja. Wspólna zabawa sprawiła, że poczuli oni do siebie wzajemny szacunek i unikatową więź. Każdy z nas jest dla drugiego człowieka. Każdy człowiek może wnieść coś bardzo cennego do naszego życia. „Tak naprawdę samotni jesteśmy wtedy, kiedy sami od ludzi odchodzimy” – pisał ks. J. Twardowski. Dlatego niezwykle ważna jest potrzeba zawiązywania wspólnoty oraz aktywności mieszkańców. W czasie balu oprawę muzyczno-konferansjerską zapewnił DJ Błażej Szczurek, ponadto zorganizowano różnego rodzaju konkursy i zabawy integracyjne dla wszystkich uczestników.

17 sierpnia zorganizowane zostały również w ramach projektu w sali Domu Ludowego w Nowej Wsi „Warsztaty ze stylizacji odzieży”. Własnoręczne tworzenie dodatków przez beneficjentów miejmy nadzieję, że rozpoczęło nowy cykl ich twórczej pasji. W czasie zajęć odbyło się m.in.

dobieranie stroju odpowiednio do wieku, typu sylwetki i sytuacji, eleganckie wiązanie apaszek, szali, krawatów, podkreślenie swojego stylu poprzez ciekawy dobór dodatków. Uczestnicy dowiedzieli się jak korzystnie wyglądać i jakie techniki stosować w zakresie swojego ubioru, stąd poprzez zadanie nastąpiło wzajemne wsparcie pomiędzy różnymi pokoleniami na odmiennych płaszczyznach. Beneficjenci mogli sami stworzyć własne, oryginalne dodatki do ubiorów lub znacząco zmienić dotychczasowy wygląd niepotrzebnych czy niemodnych już ubrań. Podczas zajęć nabyli wiedzę, jak skutecznie, ładnie i bez ogromnego wydatku finansowego zmienić dawno nieużywane ubrania w istne perełki. Do przeprowadzenia zajęć zakupiono wszelkie niezbędne przybory i artykuły tj. m.in. naszywki, koszulki, klejki, guziki, materiały, filc, nożyczki, kleje, tasiemki, koraliki, farby do tkanin czy pisaki do tkanin. Staranność wykonania dzieł, kreatywność oraz zapał i zaangażowanie uczestników przerosły nasze oczekiwania. Było tak jak lubimy najbardziej: radośnie, twórczo i pomysłowo!

Teresa Belcik

Prezes Stowarzyszenia „Razem lepiej”

Najmłodsze uczestniczki warsztatów ze stylizacji wraz z wykonanymi przez siebie koszulkami

Uczestniczki warsztatów ze stylizacji wykonywali swoje dzieła z ogromnym zapałem

Katarzyna Błaż

Finał projektu

► dokończenie ze str. 13

czyli sympatyczne pieski wraz ze swoimi właścicielami. Po zaciętej rywalizacji, komisja konkursowa wybrana spośród publiczności, przyznała następujące miejsca:

- 1 miejsce – Zuzi Guzik i Lukiemu
- 2 miejsce – Milence Przymusiak i Pusi
- 3 miejsce – Dominikowi Bała i Niko .

Zwycięzcy otrzymali bony pieniężne na zakup karmy i akcesoriów dla swoich pupili ufundowane przez Ośrodek Kultury w Dukli. Nagrody można było zdobyć również biorąc udział w konkurencjach zespołowych, sprawdzających siłę, współpracę i zwinność, takich jak: przeciąganie liny, wyścig z balonem oraz rzucanie piłeczką do kapelusza. Konkursy cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród osób startujących, ale i kibicującej zawodnikom publiczności. Na zakończenie wspólnego wieczoru odbyło się disco karaoke, podczas którego chętne dzieci śpiewały swoje ulubione przeboje.

Dni Kultury Żydowskiej w Dukli po raz piąty,

Konferencja „Niepodległa wielokulturowa”

Za nami V Dni Kultury Żydowskiej w Dukli i konferencja „Niepodległa wielokulturowa” zorganizowana w tym samym czasie dla uczczenia stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. To był wyjątkowy czas, zarówno dla mieszkańców, jak i gości, by wspólnie świętować, ale także podjąć refleksję nad wielokulturowym dziedzictwem, bogactwem, z którego powinniśmy czerpać do dziś.

Dziesięciu mówców, dziesięć różnych historycznych, społecznych, filozoficznych perspektyw – obrady konferencji stały się okazją do interdyscyplinarnego namysłu, który wykraczał poza ścisłe ramy tematu 1918 roku. Referaty dotyczące min. problemów tożsamościowych Górnego Śląska (dr Justyna Szlachta-Ignatowicz), bieszczadzkiej mniejszości (kpt. mgr Grzegorz Oleniacz, dr Joanna Potaczek, kpt. mgr Marek Jakubus), czy postrzegania ukraińskich migrantek (dr Joanna Stepaniuk), ale także proponujące bardziej ogólną, filozoficzną (mgr Konrad Sikora), czy antropologiczną (dr Dariusz Piotr Klimczak) refleksję, pozwalały dostrzec wartość różnorodności, a zarazem przyjrzeć się zmianom jakim podlega kulturowy styk w czasie. Jak społeczności radzą sobie z wewnętrznym zróżnicowaniem, jak współistnieją ludzie różnych nacji, religii, kultur. Uczestnicy wysłuchali także referatu bardzo prywatnego, o historii konkretnej wielokulturowej żywieckiej rodziny i jej barwnych losach. Te różne skale i perspektywy złożyły się na obraz świata, w którym wielokultu-

rowość obecna jest od zawsze i z perspektywy mikro – rodzinnej – stanowi wielką wartość. Skala makro, polityka, społeczności, nie zawsze potrafią docenić i skorzystać z bogactwa jakie niesie w sobie różnorodność kultur, stylów myślenia. Problemy niechęci, agresji, antysemityzmu to haniebne zjawiska, które niestety dochodzą do głosu na kulturowych stykach. Z perspektywy mniejszości to cierpienie wyobcowania, alienacji, poniżenia. Konferencyjna refleksja, choć osadzona w historii, zorientowana była na przyszłość. Jak więc żyć razem, by szanować się i korzystać ze wspólnego bogactwa? Emmanuel Levinas mówi o twarzy Drugiego, o perspektywie miłości, czy jednak taka bardzo indywidualna kategoria dostępna jest społecznościom, polityce, nauce? Jak twierdził Florian Znaniecki, znany polski socjolog, obcość to kategoria relatywna. Każdy z nas bywa lub może być obcym doświadczając całego odium tego stanu, piętna obcości. Gdybyśmy korzystali chętniej z tego własnego doświadczenia być może byłibyśmy również bardziej skłonni do empatii i współdziałania z tymi, którzy dziś znajdują się w tym trudnym, opresyjnym położeniu.

W ramach konferencji, w niedzielę 5 sierpnia, odbyły się także warsztaty dla nauczycieli: „Jak uczyć o wielokulturowości?”. Metoda dramy, grywalizacja i oryginalne, kreatywne podejście do prezentowania historii to nowoczesne, innowacyjne metody nie tyle przekazywania wiedzy, ile kształtowania umiejętności życia w zróżnicowanej, płynnej rzeczywistości, w której dziedzictwo kulturowe powinno mieć swoje ważne miejsce.

Dni Kultury Żydowskiej w Dukli to także czas wspólnego wspomnienia wielokulturowego mia-

steczka, wielowiekowej tradycji współistnienia kultury na tym terenie, ale także dramatycznego końca tej historii. Wydarzenie rozpoczęło się kolacją Szabatową. W sobotnie przedpołudnie, na dukielskim rynku, jak jeszcze w międzywojniu, rozstawiono targowe stragany. Ich właściciele, przebrani w stroje nawiązujące do międzywojnia stworzyli spontaniczną rekonstrukcję historyczną. Do tego barwnego grona dołączyła grupa rekonstrukcyjna z Przemyśla. Snuli się więc maruderzy w mundurach pierwszowojennych i damy w strojach z przełomu wieków. Na targu handlowano starzyzną. Wszystko to sprawiało wrażenie, jakby na dukielskim rynku pomieszały się na czasy i na chwilę wszystko, co minione, znów ożyło. To wrażenie potwierdziła okolicznościowa Gazeta Dukielska roznoszona przez gazeciarzy. Na zakończenie wydarzeń, w niedzielne popołudnie, uczestnicy zbrali się na dukielskim cmentarzu żydowskim by odmówić modlitwę ekumeniczną i pośród maczew dawnych mieszkańców dowiedzieć się co oznaczają płaskorzeźby i inskrypcje oraz posłuchać opowieści Kamili Koszczan o tradycjach żydowskich związanych z pochówkiem.

-- To już piąte Dni Kultury Żydowskiej w Dukli – mówi Jacek Koszczan, organizator wydarzeń, prezes Stowarzyszenia Ochrony Dziedzictwa Żydów Ziemi Dukielskiej Sztetl Dukla. – Impreza przyciąga wciąż nowe osoby, rozwija się. Dukla to ważne, szczególne miejsce by przypomnieć, że można było przez wieki naprawdę dobrze i szczęśliwie żyć razem.

Joanna Sarnecka

Dni Kultury Żydowskiej w Dukli dofinansowała Gmina Dukla, wsparł Ośrodek Kultury w Dukli. Konferencja „Niepodległa wielokulturowa” wraz z warsztatami dla nauczycieli została dofinansowana ze środków Marszałka Województwa Podkarpackiego w ramach programu „Niepodległa”. Organizację wydarzenia wsparli także: zespół muzyczny Teręściacy z Zawadki Rymanowskiej, OSP Dukla i Iwla oraz Zakłady Mięsne Jasiołka z Dukli. Serdecznie dziękujemy.

Dni Kultury Żydowskiej po raz piąty

Fot. kbr, Jacek Koszczan

Dni Kultury Żydowskiej rozpoczęła kolacja szabatowa

Na targu staroci na dukielskim rynku

Grupa rekonstrukcyjna z Przemyśla w mundurach z czasów I wojny światowej

Uczestnicy konferencji „Niepodległa wielokulturowa”

Stoisko z materiałami promocyjnymi

Grupa rekonstrukcyjna z Przemyśla z prezesem Jackiem Koszczanem, jego żoną i gazeciarem

Bal jak za dawnych lat

Sceneria balu nawiązywała do minionych czasów

Zabawa pn. Bal jak za dawnych lat w Nowej Wsi była niesamowitą okazją do wspólnej integracji oraz zacieśnienia więzi społecznych

Fot. Jerzy Jezierski

Sowo, o piątej dwadzieścia!

MUZEUM HISTORYCZNE - PAŁAC W DUKLI, OŚRODEK KULTURY W DUKLI
ORAZ
TEATR A(RT)KROPOLIS
ZAPRASZAJĄ NA
JUBILEUSZ DZIESIĘCIOLECIA DEBIUTU LITERACKIEGO

Konrada Sikory

BENEFIS JUBILEUSZOWY
30 SIERPNIA GODZINA 17:00
MUZEUM HISTORYCZNE - PAŁAC W DUKLI

RECITAL FORTEPIANOWY DOMINIKI SIKORY
PROWADZĄCY - JOLANTA WOJDYŁA

Gościnnie Teatr Formy Parra
Między snem a dniem
2 września godzina 16:00
Rynek w Dukli

Premiera spektaklu Teatr A(rt)kropolis
Panika w pociągu do Sztokholmu
8 września godzina 18:00
Sala Widowiskowa Ośrodka Kultury w Dukli

MECENASI WYDARZENIA:
STUDIOMANDALA MONIKA JAKIELA | ZŁOTNIK JUBILER WALDEMAR BROZYNA
ZBIGNIEW TRYTKO | APTEKA „URTICA” | BROWAR DUKLA | WYDAWNICTWO RUTHENUS

Siódme miejsce Maćka Dąbrowskiego

Maciek po ukończeniu trasy

Cyklokarpaty Dukla

Na wymagającej trasie

Regionalne Centrum Kultury w Równem otwarte

18 sierpnia 2018 roku nastąpiło oficjalne przecięcie wstęgi i poświęcenie przez ks. proboszcza równieńskiej parafii Wojciecha Kisiela nowopowstałego Regionalnego Centrum Kultury w Równem. W otwarciu uczestniczył burmistrz Dukli Andrzej Bytnar, radni na czele z przewodniczącą Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich Teresą Belcik.

Krzysztof Buczek

Pomysłodawcą i realizatorem Regionalnego Centrum Kultury w Równem było Regionalne Towarzystwo Historyczne. Prezes Towarzystwa Krzysztof Buczek przedstawił podczas spotkania prezentację – historię powstania Regionalnego Centrum Kultury w Równem. Prezes wraz z sekretarzem Towarzystwa Historycznego i zarazem radnym Rady Miejskiej w Dukli wręczyli podziękowania osobom najbardziej zaangażowanym w prace na rzecz projektu. **Calkowity koszt zadania to 466 670,00 zł, w tym udział Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego to 350 000,00 zł, udział gminy Dukla to 116 670,00 zł.**

Regionalne Centrum Kultury powstało w ramach realizacji projektu pn. „Regionalne Centrum Kultury w Równem – rozwój infrastruktury kultury na wiejskich terenach gminy Dukla, Podkarpacie” finansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Programu: Rozwój Infrastruktury Kultury 2016, Priorytet: Infrastruktura Kultury. Stowarzyszenie Regionalne Towarzystwo Historyczne w Równem wniosłodawca projektu otrzymało dofinansowanie w wysokości 350 000,00 zł na realizację zadania. W lipcu 2016 pomiędzy Gminą Dukla, a Stowarzyszeniem zo-

stała zawarta umowa na realizację zadania zleconego pod nazwą: „Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania części poddasza budynku Domu Ludowego w Równem na pomieszczenia Regionalnego Centrum Kultury w Równem”, wysokość dotacji wynosi 116 670,00 zł brutto. W wyniku realizacji projektu powstała Izba Muzealna, w której gromadzone są sukcesywnie różne narzędzia i przedmioty użytku codziennego, regionalne stroje, fotografie i dokumenty, stare książki, obrazki a także zdjęcia, filmy i foldery. Tworzona jest także biblioteka i czytelnia, które umożliwią zaspokajanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych całej lokalnej społeczności. W obiekcie odbywają się już warsztaty, a planowane są spotkania z ciekawymi ludźmi, wieczory poetyckie. Prezes Krzysztof Buczek powiedział: *Chcieliśmy, aby w Równem było miejsce, gdzie może spotkać się młodzież, a także dorośli którzy nie chcą spotykać się pod sklepem i w sposób ciekawy spędzić wolny czas. Mieszkańcy wykazują dużą aktywność w zakresie działalności kulturalnej, rekreacyjnej itp. Regionalne Towarzystwo Historyczne w Równem dba o rozwój kultury w naszej miejscowości, m.in. organizuje imprezy kulturalne, w tym dożynki, na które przygotowywane są przedstawienia, często o tematyce dotyczącej odchodzących w zapomnienie tradycji i zwyczajów. Do występu w przedstawieniach anga-*

*żowana jest również młodzież szkolna, dzięki temu może rozwijać swoje zainteresowania i miło spędzić wolny czas. Dzięki działaniom Stowarzyszenia zwiększa się integracja środowiska i zacieśniają się więzy międzypokoleniowe. Już od kilku lat corocznie RTH współpracuje z organizacją dożynek wiejskich oraz przygotowujących spektaklach na podstawie własnych scenariuszy. Burmistrz Dukli Andrzej Bytnar dodał: *Mieszkańcy Równego są bardzo aktywni, ale w naszej gminie to nie jedyna miejscowość, w której wiele się dzieje. Dużo dzieje się we wszystkich miejscowościach, a myślę że jest to za sprawą liderów, którzy nakręcają działania i w każdej wsi naszej gminy są tacy liderzy.**

Warto zaznaczyć, że gro ciężaru całego tego przedsięwzięcia wziął na siebie sołtys i radny Rady Miejskiej w Dukli Mariusz Folcik, który jest równocześnie sekretarzem Regionalnego Towarzystwa Historycznego w Równem. Mieszkańcy Równego dziękują bardzo.

Krzysztof Buczek

Regionalne Centrum Kultury w Równem otwarte

Renata Wąsik, skarbnik Regionalnego Towarzystwa Historycznego w Równem, odbiera grawerton z podziękowaniem za pracę na rzecz realizacji projektu

Wstęgę przecinają od lewej: burmistrz Andrzej Bytnar, radny Mariusz Folcik, prezes Towarzystwa Historycznego w Równem Krzysztof Buczek

Uczestnicy otwarcia Regionalnego Centrum Kultury w Równem

Wywiadu udziela burmistrz Andrzej Bytnar

Zakończyła się dziesiąta edycja zawodów

Kellys Cyklokarpaty w Dukli

12 sierpnia 2018 r. Maratony Rowerowe Kellys Cyklokarpaty zakończyły w Dukli. I – jak przystało na numer etapu – impreza okazała się prawdziwym strzałem w „10”.

Choć jeszcze dzień przed zawodami w Beskidzie Niskim padał ulewny deszcz, to w dniu wyścigu pogoda okazała się dużo bardziej łaskawa. Pochmurny poranek już chwilę po starcie przeobraził się w pogodny, a momentami nawet upalny dzień. Jednak nawet gorące sierpniowe słońce nie mogło osuszyć całej wilgoci, jaka zebrana była na trasie maratonu po ostatnich opadach. Dlatego też organizatorzy podjęli decyzję o skróceniu wszystkich dystansów, omijając w ten sposób najbardziej błotniste fragmenty i zapewniając uczestnikom możliwość czerpania prawdziwej przyjemności z jazdy i bezpiecznego dotarcia do mety. Mimo tych zmian stopień trudności maratonu, szacowany jako 3/5, został utrzymany. Ostatecznie więc trasa, choć nieco krótsza, zachowała wszystkie swoje walory: szybkie szutry, techniczne zjazdy, wymagające podjazdy i całe mnóstwo pięknych widoków. Zawody w Dukli jak co roku zorganizowane zostały we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Dukli.

Swoje stoisko w miasteczku zawodów miała firma Wintertal, która przeprowadziła konkurs na najcięższy rower. Każdy zawodnik przed startem mógł zważyć suchy i czysty rower, który po zakończeniu zawodów był ważony ponownie. Właściciel najcięższego sprzętu – zarówno w wersji czystej, jak i brudnej – otrzymywał nagrodę w postaci bonu do sklepu Wintertal. Na podobne wyróżnienie mógł liczyć zawodnik (lub zawodniczka), który zajął 13 miejsce open na każdym dystansie. Dystans Hobby w Dukli wyniósł ostatecznie 21,5 km i wzięło w nim udział 229 osób. Najszybsi byli **Paweł Galik** (czas: 01:01:32), **Jan Miłek** z SST Lubcza (strata: +00:00:23) oraz **Tomasz Niedźwiecki** (strata: +00:03:18). Wśród kobiet triumfowały **Ewelina Gugala** z K.K. Jeżowe MTB (czas: 01:33:03), **Dominika Żurek** z IPA Rzeszów Racing Team (strata: +00:00:14) oraz **Klaudia Powroźnik** z Baran Cycling Team (strata: +00:00:28). Na dystansie Mega o długości 43,5 km wystartowały 134 osoby. Zwycięzcami zostali **Sławomir Dziwisz** (czas: 02:01:11), **Maciej Biedrończyk** z KS Luboń Skomielna Biała (strata: +00:02:46) oraz **Piotr Sajdak** z CYCLO TRENER TEAM (strata: +00:03:46). Najszybsze kobiety na tym dystansie to **Joanna Dychtoń** (czas: 02:51:06), **Janina Nawój** z ROWEROMANIA (strata: +00:07:34) oraz **Alicja Nerc** z SST Lubcza (strata: +00:15:29). Dystans Giga w Dukli mierzył 66 km i wybrało go 43 uczestników, w tym przedstawiciele kategorii „Elita” dla zawodników licencjonowanych. W kategorii Giga Open triumfowali **Michał Kuciewicz** z CST 7R MTB Team (czas: 03:11:02), **Jacek Szczurek** z MTB MOSiR Dukla (strata: +00:11:15) oraz **Andrzej Jarosz** z 72D OSHEE WINDSPORT

Maciek Dąbrowski siódmy

zawodnik na Mistrzostwach Polski

Maciek Dąbrowski, zawodnik sekcji MTB MOSiR Dukla na wyścigu o Puchar Prezesa PZKOl podczas Mistrzostw Polski MTB XCO zajął znakomite 7 miejsce! Brawo!!

Mateusz Lorenc

Robert Albrycht był pierwszy w kat. M4

Starty kolarzy górskich

w V edycji MTB Ropczyce 2018 oraz Dare2b w Zakliczynie

Podczas weekendu kilku zawodników sekcji kolarzkiej MTB MOSiR Dukla wystartowało w wyścigach w Zakliczynie oraz w Ropczycach. W Zakliczynie wystartowało dwóch naszych kolarzy na dystansie 33 km z sumą 1050 m przewyższenia. Mateusz Lorenc zajął czwarte miejsce w kat. M3, oraz Dominik Gołąbek, który przyjechał na metę 5 w kat. M1.

W wyścigu w Ropczycach na dystansie Mini w kategorii M2 najszybszy był Hubert Dudzik, czwarty przyjechał Maciek Mierzejewski. Na drugim miejscu w kategorii pań K3 rywalizację ukończyła Renata Burda. W kategorii M3, 21 miejsce zajął Sławomir Burda, a w kat. M1 Dominik Gołąbek był 10. Na dystansie Mega mieliśmy jednego przedstawiciela naszej drużyny. **Robert Albrycht** był najlepszy w kat. M4

Szczegółowe wyniki na stronie: www.dukla.mosir.pl

Mateusz Lorenc

TEAM (strata: +00:12:35). Kategorię Giga Kobiety Open wygrała **Anna Ślusarczyk** (czas: 05:25:00). Natomiast spośród zawodników Elity najszybsi byli **Dariusz Batek** z CST 7R MTB Team (czas: 03:11:02), **Michał Neumann**, również z CST 7R MTB Team (strata: +00:16:05) oraz **Albert Hudyka** z UKS Grupa Kolarska Four Bike (strata: +00:26:52). W kategorii Elita Giga Kobiety Open triumfowała **Rita Malinkiewicz** z CST 7R MTB Team (czas: 04:22:14).

Autor:
<https://portal.bikeworld.pl>

Rajd Oikoumene już po raz szósty

Rajd rozpoczął się w Parafii Polskokatolickiej pw. Dobrego Pasterza w Łękach Dukielskich od błogosławieństwa udzielonego w świątyni uczestnikom rajdu przez ks. prob. Romana Jagiełło, również uczestnika rajdu.

W Dukli przed Krzyżem Pojednania ks. Roman odmówił modlitwę o jedność chrześcijan (kontynuując ten zwyczaj, zapoczątkowany pięć lat temu podczas I Rajdu Rowerowego „OIKOUMENE” do Skansenu Kultury Lemkowskiej w Zydranowej). Po jej odmówieniu przy Krzyżu Pojednania zostały zapalone znicze przez ks. Romana i samorządowców z gmin Dukla i Miejsce Piastowe. W tym też miejscu zostali odznaczeni medalami samorządowcy, którzy nie mogli jechać z nami do Desznicy: Andrzej Bytnar - burmistrz Dukli, Marek Klara - wójt gminy Miejsce Piastowe i Andrzej Dziedzic - przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli.

Kolejnym ważnym miejscem na trasie był cmentarz wojenny w Dukli, gdzie odmówiona została Modlitwa Pańska i modlitwa za spoczywających tam żołnierzy różnych narodowości i wyznań oraz zapalony znicz. Drugim cmentarzem wojennym, gdzie pomodliliśmy się za poległych żołnierzy i zapaliliśmy znicz był cmentarz z I Wojny Światowej w Łysej Górze.

W Nowym Żmigrodzie, po krótkim odpoczynku i posiłku, uczestnicy rajdu odwiedzili sanktuarium bł. Władysława Fidyusza, po którym oprowadził miejscowy proboszcz ks. Stanisław Szajna.

Stąd trasa rajdu poprowadziła do Pielgrzymki i prawosławnego sanktuarium pw. „Św. Michała Archaniola”. Doskonałym przewodnikiem po cerkwi okazał się miejscowy pasjonat historii - Łemko Pan Eugeniusz Dziadosz, który przygotowuje do druku monografię o Pielgrzymce. Opowiadał nie tylko o historii tej parafii, ale również jako świadek historii o przesiedleniach Lemków na Ukrainę i o „Akcji Wisła”.

Następne sanktuarium pw. „Matki Bożej Królowej Gór”, które odwiedzili uczestnicy rajdu położone jest w Skalniku. W zastępstwie ks. proboszcza, który przebywał w tym czasie w Przemyślu, po sanktuarium oprowadził pan Dominik Mroczko. Odślonił nam również cudowny obraz Matki Bożej Królowej Gór, czemu towarzyszyły fanfary, jak na Jasnej Górze. Przed odsłoniętym obrazem opowiedział nam swoją historię, jak Matka Boża ocaliła mu życie, dlatego ufundował wota i został społecznym kościelnym.

Ze Skalnika udali się do celu rowerowej pielgrzymki - do Desznicy. Po przyjeździe i godzinnej przerwie na posiłek i regenerację sił udali się do kościoła parafialnego pw. „Matki Bożej Niepokalanej” (dawna cerkiew greckokatolicka pw. Św. Dymitra Męczennika z XVIII w.). Ks.

proboszcz Józef Oblój przywitał uczestników rajdu i opowiedział historię parafii. Po nim wystąpił ks. Roman Jagiełło, organizator rajdu, który podsumował rajd. Następnym ważnym punktem programu było odczytanie listów od trzech biskupów - członków Komitetu Honorowego Rajdu Rowerowego „OIKOUMENE”. List od ks. bpa Wiktora Wysoczańskiego - zwierzchnika Kościoła Polskokatolickiego w RP przeczytał ks. prob. Roman Jagiełło, list od ks. arcybiskupa Eugeniusza Popowicza - ordynariusza diecezji przemysko-warszawskiej Kościoła Greckokatolickiego przeczytał ks. prob. Bogdan Kiszka, natomiast list od ks. bp. Jana Wątroby - ordynariusza diecezji rzeszowskiej Kościoła Rzymskokatolickiego przeczytał ks. prob. Józef Oblój. Po odczytaniu listów ks. Roman Jagiełło odznaczył wszystkich uczestników rajdu me-

dalami, duchownych i osoby zaangażowane w realizację rajdu oraz przybyłych gości. Spotkanie w kościele zakończyło błogosławieństwo dla uczestników rajdu udzielone przez duchownych reprezentujących trzy Kościoły i wspólne zdjęcie.

W drodze powrotnej do Łęk Dukielskich uczestnicy rajdu odwiedzili kirkut żydowski w Nowym Żmigrodzie, aby pomodlić się za zamordowanych przez Niemców Żydów i cmentarz parafialny, aby modlitwą i zapaleniem znicza oddać hołd konfederatom barskim.

Rajd zakończono w Łękach Dukielskich przed polskokatolickim kościołem parafialnym.

W VI rajdzie wzięło udział na rowerach - 22 osoby oraz 5 osób towarzyszących samochodami, przejechano 71 km.

red

STOWARZYSZENIE
MIŁOŚNIKÓW CERGOWEJ
Cergowa 157, 38 - 450 Dukla
w ramach realizacji zadania publicznego p.n.:

„Aktywni - kulturalnie”

organizuje w Domu Ludowym w Cergowej w dniach: 19 - 20.09.2018 r.
spotkanie osób niepełnosprawnych przebywających w:

- Środowiskowym Domu Samopomocy Cergowa
- Środowiskowym Domu Samopomocy Nowy Żmigród
- Środowiskowym Domu Samopomocy Brzozów

ZAPRASZAMY do uczestnictwa w spotkaniu także mieszkańców - osoby niepełnosprawne z terenu Miasta i Gminy Dukla.

W PROGRAMIE:

- WARSZTATY PLASTYCZNE
  - KONKURS PLASTYCZNY PT. „MÓJ ŚWIAT”
  - KONKURS SCENICZNY „MAM TALENT”
  - KONKURS GRY W DART
- Dla uczestników przewidziano atrakcyjne nagrody.
- UROCZYSTA GALA

PONADTO DLA UCZESTNIKÓW ZOSTANIE ZORGANIZOWANY:

- WYJAZD DO KINA w Krośnie
- ZWIEDZANIE MUZEUM DOBRANOCEK oraz TRASY PODZIEMNEJ w Rzeszowie

Więcej informacji dot. rekrutacji oraz realizacji zadania uzyskać można pod nr. tel. 692 119 620

Realizację zadania dofinansowano z budżetu Województwa Podkarpackiego - Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie

Dlaczego zniknął napis?

Na północny-zachód od Dukli wznosi się wzgórze, którego nazwa pochodzi od przysiółka Franków. Na szczycie o wysokości 534 m n.p.m. stoi pomnik, przypominający, o wydarzeniach, jakie rozegrały się tam, we wrześniu 1944 roku podczas antyniemieckiej operacji wojkowej.

Widok ze wzgórza jest rozległy, dlatego być jego „Panem” we wrześniu 1944 roku było niezwykle ważne dla uczestników jednej z największych operacji górskich, a jednocześnie najkrwawszych bitew II wojny światowej tzw. Operacji Dukliensko-Karpackiej (Preszowskiej), której celem była pomoc antyniemieckiemu powstaniu, jakie wybuchło na Słowacji 29 sierpnia 1944 roku.

Formalnie niepodległa, od 1939 roku Słowacja, pod władzą nacjonalistycznego ugrupowania ks. Tiso, podlegała Niemcom. Szerokie kręgi społeczeństwa słowackiego wobec ideologii nazistowskiej były obojętne bądź wrogie. Stąd też zaczęły powstawać konspiracyjne ugrupowania, które zamierzały wystąpić przeciwko władzy Słowacji i Niemcom. W Moskwie ambasador emigracyjnego rządu Czechosłowacji zwrócił się do rządu sowieckiego o pomoc militarną, która ze strony Sowietów została natychmiast udzielona. Przygotowany plan akcji zakładał, że jej przebieg będzie szybki. Okazało się zupełnie inaczej. Do natarcia, przeciwko Niemcom, wyznaczonego na 8 września, skierowano 38 Armii gen. Moskalkeni. W rejonie szosy Łysa Góra-Głójce-Iwla we wrześniu 1944 rozegrały się ciężkie walki. Szczegółne boje toczyły się o wzgórze Franków, które przechodziło

z rąk do rąk. Źródła podają, że w walkach o Przełęcz Duklienską zginęło około 150 tys. ludzi w tym: ponad 90 tys. Rosjan, ponad 50 tys. żołnierzy niemieckich oraz ponad 6 tys. Czechosłowaków.

W latach siedemdziesiątych na wzgórzu Franków postawiony został przez Czechosłowaków pomnik, za zgodą ówczesnych władz Polski. Na pomniku widniał napis: CZEŚĆ PAMIĘCI ŻOŁNIERZOM ARMII RADZIECKIEJ I CZECHOSŁOWACKIEJ ARMII LUDOWEJ W LATACH 1944-1945. W opinii Instytutu Pamięci Narodowej napis jest nie-

zgodny z art. 5 a ust.1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki, który brzmi „Pomniki nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować” dlatego Gmina Dukla na polecenie Wojewody Podkarpackiego usunęła z pomnika napis. Jednocześnie wystąpiła do Wojewody Podkarpackiego o uzgodnienie nowej treści tablicy na obelisk.

Bpudło

Otwarty Turniej Tenisa Ziemnego

4 sierpnia 2018 r. na kortach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Dukli odbył się **Otwarty Turniej Tenisa Ziemnego**. W turnieju uczestniczyło 4 zawodników. Zawody były rozgrywane systemem każdy z każdym, gdzie grano jednego seta.

Końcowe wyniki turnieju:

- I m **Mateusz Kochan** (Dukla)
- II m **Jakub Paszek** (Rogi)
- III m **Bartek Cypcarz** (Rogi)
- IV m **Bartek Paszek** (Rogi)

Bartek Paszek – Bartek Cypcarz 0:6
Jakub Paszek – Mateusz Kochan 4:6
Bartek Paszek – Mateusz Kochan 0:6
Jakub Paszek – Bartek Cypcarz 6:0
Mateusz Kochan – Bartek Cypcarz 6:0
Bartek Paszek – Jakub Paszek 3:6

Zawodnicy z pierwszych trzech miejsc otrzymali pamiątkowe puchary oraz dyplomy.

Boğdan Maciejewski

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Duklienskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

„Rodzina na szóstkę” czyli realizacja projektu w Nowej Wsi...

Stowarzyszenie „Razem lepiej” z siedzibą w Trzcianie otrzymało dofinansowanie z Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014 - 2020. Cel szczegółowy: Wzmocnienie profilaktyki na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny i odpowiedzialnego rodzicielstwa.

Realizacja projektu pn.: **„Rodzina na szóstkę”** przewiduje objęcie wsparciem, zaktywizowanie oraz wzmocnienie więzi rodzinnych i działań związanych z prawidłowym funkcjonowaniem rodziny i odpowiedzialnym rodzicielstwem przede wszystkim uczestników z miejscowości Nowa Wieś, Trzciana, Zawadka Rymanowska, z miejscowości Kąty z terenu Gminy Nowy Żmigród, a także z miejscowości Szczawne i Kulaszne z terenu Gminy Rzepedź. Projekt składa się z 3 zadań pn.:

- „*Jeśli zabawa to tylko z Rodziną*”, czyli *Piknik Rodzin w Nowej Wsi*
- „*Mamo, Tato- stwórzmy razem ogród*”
- *Konkurs plastyczny „Rodzina moimi oczami”*

Piknik w Nowej Wsi przewiduje wzmocnienie więzi emocjonalnych i wzorców prawidłowego funkcjonowania pomiędzy członkami rodzin. Dojdzie do tego poprzez wspólną zabawę wszystkich uczestników projektu oraz zaproszonych gości. Chcemy, aby zadanie nie tylko odbudowało i wzmocniło kruszące więzi, ale nade wszystko nauczyło partnerstwa, zaufania i życzliwości. Pragniemy, aby rodzina spędzając ze sobą ciekawy, radosny, aktywny i szczęśliwy czas popatrzyła na siebie przez pryzmat otwartości, serdeczności i życzliwości. W ramach zadania zostaną zakupione m.in. dmuchaniec dla dzieci, gry planszowe i rekreacyjne, nagrody rzeczowe, artykuły spożywcze czy ławki i stoły cateringowe. Zabawę umilą profesjonalni animatorzy dla dzieci, którzy zabrają najmłodszych w świat baśni i cudownych zabaw. Dla dorosłych zabawę muzyczno- konferansjerską poprowadzi DJ.

Zadanie pn. **„Mamo, Tato – stwórzmy razem ogród”** stworzy, poprzez współdziałanie oraz wspólną pracę, okazję do kreatywnego myślenia, rozbudzenia pasji oraz czynienia czegoś dobrego w imię społeczności lokalnej. Stworzone dzieło bę-

dzie naocznym przykładem tego, iż połączenie członków rodziny, ich kreatywność, pasja i pracowitość może stać się fundamentem wspólnego sukcesu. Przygotowane przez nich miejsce stanie się doskonałym obszarem nie tylko do zacieśnienia więzi rodzinnych czy kształtowania pozytywnego rodzicielstwa, ale nade wszystko do rozwijania zainteresowań i pozytywnych postaw społecznych. Miejsce to odpowiadać będzie na potrzeby integracji społeczności lokalnej. W ramach zadania zostaną zakupione m.in. rośliny i kwiaty ozdobne, dekoracje ogrodowe, doniczki, donice, kraty, kociołek, narzędzia i artykuły ogrodnicze.

Zadanie pn. **„Rodzina moimi oczami”** będzie podsumowaniem projektu. Tematyka prac konkursowych dotyczyć będzie ukazania znaczenia i roli rodziny oraz odpowiedzialnego rodzicielstwa poprzez

oczy najmłodszych. Uczestnicy zostaną podzieleni na kategorie wiekowe. Po konkursie odbędzie się wystawa nagrodzonych prac, na specjalnie przygotowanym do tego parawanie. Dla uczestników konkursu zostanie przygotowany poczęstunek, a dla laureatów nagrody rzeczowe. Młodzi ludzie powinni zdawać sobie sprawę, że rodzina to największa inwestycja, wartość i bezcenny skarb dzisiejszego świata. Konkurs skierowany zostanie do uczniów szkół podstawowych.

Zapraszamy do śledzenia naszego fanpage'a na Facebooku, gdzie pojawiają się aktualne informacje na temat wydarzeń realizowanych przez stowarzyszenie oraz możliwość zgłoszenia chęci uczestnictwa w różnorodnych zadaniach czy nawiązania współpracy. Link: <https://www.facebook.com/stowrazemlepiej/>.

Teresa Belcik

Prezes Stowarzyszenia „Razem lepiej”

Wydarzyło się w naszej gminie

Źródło: strona internetowa krosno112.pl /Wybrał: WS/

ZBOISKA: Nocne zderzenie samochodów na DK19

W nocy z soboty na niedzielę (18/19.08) w Zboiskach (gm. Dukla) na drodze krajowej nr 19 doszło do zderzenia dwóch samochodów. Na szczęście w wyniku kolizji nikt nie został ranny.

Policjanci i strażacy OSP KSRG Dukla działali w nocy z soboty na niedzielę, na DK19 w Zboiskach, gdzie na łuku drogi doszło do zderzenia dwóch samochodów osobowych. Kierujący Fordem stracił panowanie nad pojazdem i zjechał na przeciwny pas ruchu, którym jechało Volvo.

W wyniku zderzenia oba pojazdy częściowo zablokowana została DK19. Miejsce zdarzenia zabezpieczyli strażacy z Dukli, czynności wyjaśniające prowadzili policjanci.

**Sprzedam działkę budowlaną,
uzbrojoną, 25 arów
w Zboiskach, w okolicy Domu Ludowego
Kontakt: 669 333 839**

Wojna trwa nadal

Po udanym roku pszczelarstwu przyszedł czas na przygotowania pszczoł do zimy. Wrzesień na ziemi dukielskiej to czas karmienia i leczenia pszczoł z varroa. Populacja tego szkodnika pod koniec sezonu jest olbrzymia. Należy mieć na uwadze, że matki pszczoły wyhamują z czerwieniem, więc zmniejsza się proporcja pszczoł do populacji pasożyta. Pozostawienie pszczoł z taką ilością varroa może doprowadzić rodzinę do zagłady. Zabiegi poczynione w tym okresie mają wielkie znaczenie na zimowle i wiosenny rozwój pszczoł. Pani dr. Wanda Półtawska propagowała pogląd, że rok pszczelarski rozpoczyna się właśnie we wrześniu. Argumentowała to tym, że zabiegi pszczelarskie tego okresu mają bardzo duży wpływ na rozwój rodziny na wiosnę. Rok temu pisałem o tym, ale pragnę przypomnieć to jeszcze raz. Rodziny pszczoły przygotowujemy do zimy tak jakby miała ona być zimą stulecia. Nie oszczędzamy na pokarmie, ale pilnujemy by nie przekar-

mić rodzin. Pokarm zimowy koniecznie musi być dobrej jakości i przereobiony przez pokolenie pszczoł letnich. One i tak nie wejdą do kłębu zimowego, a swoją pracą oszczędzą siły pszczoł zimujących. Po zakończonym leczeniu konieczne jest monitorowanie reinwazji pasożyta. Można go dokonać metodą cukrową, opisaną we wcześniejszych moich artykułach.

Przy obecnym stanie zagrożenia warzą nie można lekceważyć monitorowania rodzin pszczoł po głównym leczeniu. Nie znamy jeszcze wszystkich mechanizmów odpowiedzialnych za przemieszczanie się varroa między ulami na tak dużą skalę, jednak mamy świadomość, że jest to poważny problem

Linki do filmów propagujących metodę cukrową:

<https://www.youtube.com/watch?v=BkxKvYQNjP0>
<https://www.youtube.com/watch?v=KBTbh-JbjUU>
<https://www.youtube.com/watch?v=-ZQmm78nMnE>

i trzeba go uwzględniać w zabiegach pasiecznych.

Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Rzeszowie inicjuje w tym roku akcję równoczesnego leczenia pszczoł przez wszystkich pszczelarzy na podkarpaciu. W zależności od pogody 21-25 września 2018 roku będzie przeprowadzone równoczesne leczenie pszczoł. Ma to na celu ograniczenie w znacznym stopniu jesiennej reinwazji. Końcem października lub początkiem listopada planowane jest przeprowadzenie leczenia kwasem szczawiowym. W związku z tym, Koło Pszczelarzy w Dukli przeprowadzi szkolenie na ten temat. Już teraz zapraszamy wszystkich pszczelarzy z terenu dukielszczyzny. Termin i miejsce podamy do publicznej wiadomości.

Witold Puz
 Koło Pszczelarzy w Dukli
 WZP w Rzeszowie

Prawo przy porannej kawie ...

Wykroczenia przeciwko osobie...

Artykuł 104 kodeksu wykroczeń typuje jako wykroczenie czyn zabroniony polegający na skłanianiu do żebrania **małoletniego, osoby bezradnej, osoby pozostającej w stosunku zależności od sprawy albo osoby oddanej pod jego opiekę**. Do poniesienia odpowiedzialności z tego tytułu nie jest istotne, czy osoba nakłaniana podjęła się faktycznie żebractwa. A więc skłanianie nie musi okazać się skuteczne. Wykroczenie będzie dokonane z chwilą wystąpienia nakłaniania podmiotów wskazanych w dyspozycji. Ponadto, w piśmiennictwie wyrażany jest pogląd, że odpowiedzialność zachodzi, chociażby osoba nakłaniana **dopuszcza się żebrania tylko jednorazowo**. „Małoletni” to osoba, która nie ukończyła lat 18, chyba że uzyskała wcześniej pełnoletność poprzez zawarcie związku małżeńskiego. Dotyczy to wyłącznie kobiety, która po ukończeniu 16

lat może - za zgodą sądu - zawrzeć związek małżeński, przez co uzyskuje pełnoletność, której nie traci nawet w razie rozwiązania lub unieważnienia małżeństwa. „Osoba bezradna” to taka, która z powodu swoich właściwości fizycznych (podeszły wiek, kalectwo, choroba lub właściwości psychicznych, np. upośledzenie umysłowe) nie ma możliwości samodzielnie decydować o swoim losie ani zmienić miejsca swojego położenia. „Osoba pozostająca w stosunku zależności” to z kolei taka, która w jakikolwiek sposób jest zależna od sprawcy. Istnienie tego stosunku może wynikać z przyczyn natury faktycznej (np. więzi uczuciowej), prawnej (np. opieki nad małoletnim) lub z umowy (np. pomiędzy najemcą a wynajmującym).

W artykule 105 Kodeksu wykroczeń czytamy, iż kto przez **rażące naruszenie obowiązków wynikających z wła-**

dzy rodzicielskiej dopuszcza do popełnienia przez nieletniego czynu zabronionego przez ustawę jako przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie lub wykroczenie skarbowe i wskazującego na demoralizację nieletniego, podlega karze grzywny albo karze nagany. Wykroczenie to ma na celu ochronę nieletnich przed demoralizacją wynikającą z zaniechań w sprawowaniu władzy rodzicielskiej lub nadzoru odpowiedzialnego nad nieletnim. Tym samym ustawodawca chroni prawidłowy rozwój nieletniego. Władza rodzicielska obejmuje ogół obowiązków i uprawnień rodziców składających się na szczególnie stosunek prawny istniejący pomiędzy rodzicami a dzieckiem, które mają na celu zapewnienie mu należytej pieczy i strzeżenie jego interesów.

Afrykański Pomór Świń ASF – strefy

1. Strefa zagrożenia (kolor niebieski) – obszar, na którym stwierdzono chorobę u trzody chlewnej. Zakazuje się tam dokarmiania dzików oraz organizacji polowań zbiorowych z udziałem psów (również na kaczki).
2. Strefa objęta ograniczeniami (kolor czerwony) – obszar, na którym stwierdzono chorobę w populacji dzików. Zakazuje się tam dokarmiania dzików.
3. Strefa ochronna (kolor żółty) – obszar wolny od choroby, położony w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zagrożonych lub objętych ograniczeniami.

Każdy dzik odstrzelony na terenie wszystkich trzech stref musi być niezwłocznie dostarczany wraz ze wszystkimi częściami ciała (patrochy i narogi) do wskazanego miejsca nadzorowanego przez Inspekcję Weterynaryjną, w którym przechowywane są tusze.

Zgodnie z regulaminem polowań dopuszczono przy wykonywaniu polowania oraz odstrzału sanitarnego urządzenia termowizyjne oraz noktowizyjne na terenach wszystkich stref (niebieska, czerwona i żółta).

Na terenie całego kraju wprowadzono zakaz wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu (nie tylko na dziki). Dodatkowo zakazano wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świny, tusz dzików, ich części i produktów ubocznych pochodzących od tych zwierząt oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem afrykańskiego pomoru świń.

Wszelkie informacje o aktualnym zasięgu poszczegól-

nych stref znajdują się na stronie internetowej Inspekcji Weterynaryjnej: www.wetgiw.gov.pl

Kolejne zmiany w ustawie Prawo Łowieckie

Informuję, że **od 23 sierpnia br.** właściciel albo posiadacz gruntów rolnych na terenie których wystąpiły szkody łowieckie składa wniosek o szacowanie szkód **do dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego**.

Wniosek powinien zawierać:

1. Imię i nazwisko albo nazwę, adres zamieszkania albo adres i siedzibę oraz numer telefonu właściciela albo posiadacza gruntów rolnych;
2. Wskazanie miejsca wystąpienia szkody;
3. Wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego.

Szacowania szkód i ustalanie wysokości odszkodowania dokonuje zespół składający się z:

1. Przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego,
2. Przedstawiciela dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego,
3. Właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda.

Niestawiennictwo właściciela albo posiadacza gruntów rolnych lub przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego nie wstrzymuje dokonania szacowania szkód.

opracował Bartosz Szczepanik

Artykuł 106 zaznacza, że kto mając obowiązek opieki lub nadzoru nad małoletnim do lat 7 albo nad inną osobą niezdolną rozpoznać lub obronić się przed niebezpieczeństwem, dopuszcza do jej przebywania w okolicznościach niebezpiecznych dla zdrowia człowieka, podlega karze grzywny albo karze nagany. Osoba niezdolna do rozpoznania lub obronienia się przed niebezpieczeństwem to np. osoba kaleka, chora umysłowo, upośledzona umysłowo. Osoby takie ze względu na stan zdrowia nie są zdolne do rozpoznania, jakie niebezpieczeństwo im grozi, lub mając świadomość niebezpieczeństwa, nie są w stanie własnymi siłami obronić się przed nim. W piśmiennictwie wskazuje się również, że osoba niezdolna do obrony przed niebezpieczeństwem to osoba, która z powodu swoich ułomności fizycznych, np. paraliżu, ślepoty, głuchoty, nie jest w stanie przeciwdziałać zagrożeniu. **Niezdolność do obrony może być także konsekwencją skrępowania, związania bądź innej sytuacji, w jakiej znalazła się dana**

osoba, np. zamknięcie w pokoju. Znamieniem wykroczenia są „okoliczności niebezpieczne dla zdrowia człowieka”. Nie będą to więc każde okoliczności niebezpieczne, lecz takie, które mogą stanowić rzeczywiste i bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia wskazanych w przepisie osób. Okoliczności niebezpieczne dla zdrowia człowieka muszą być oceniane według kryteriów obiektywnych.

Artykuł 107 Kodeksu wykroczeń typuje **złośliwe niepokojenie drugiego człowieka**. Przepis podkreśla, iż kto w celu dokuczenia innej osobie złośliwie wprowadza ją w błąd lub w inny sposób złośliwie niepokoi, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 złotych albo karze nagany. Komentowany artykuł ma na celu ochronę każdej osoby przed zachowaniami, które naruszają jej **spokój osobisty, wywołują obawę czy poczucie zagrożenia**. Należy również zwrócić uwagę na pogląd, zgodnie z którym przedmiotem ochrony tego przepisu jest spokój psychiczny człowieka, przeciwdziałanie frustracji, irytacji oraz innym formom dys-

komfortu psychicznego. Wprowadzenie w błąd polega na podawaniu nieprawdziwych danych, niezgodnych z rzeczywistością, na podstawie których wprowadzony w błąd może wysnuć fałszywe wnioski o rzeczywistym stanie rzeczy, np. nieprawdziwe zawiadomienie o śmierci bliskiej osoby. Forma tego działania nie została określona w komentowanym przepisie, może więc nastąpić słownie, pisemnie lub w formie elektronicznej (np. za pomocą nieprawdziwej wiadomości e-mail). Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013r., sygn. akt III KK 275/13 **niepokojenie polega na doprowadzeniu do powstania u osoby niepokojonej uczucia obawy, może polegać na naruszeniu spokoju i równowagi psychicznej, wywołaniu uczucia gniewu, złości, niesmaku lub oburzenia**. Może ono ponadto polegać np. na natarczymym, wielokrotnym dzwonieniu do drugiej osoby bez potrzeby. Dla bytu wykroczenia istotne jest, że wprowadzenie w błąd albo niepokojenie ma się charakteryzować złośliwością po stronie sprawcy.

ciąg dalszy na str. 26 ►

Prawo przy porannej kawie

► dokończenie ze str. 25

Ostatnim przepisem w ramach wykroczeń przeciwko osobie jest art. 108 mówiący o tym, iż ten kto szczuje psem człowieka, podlega karze grzywny do 1000 złotych albo karze nagany. Słowo „szczuć” w znaczeniu wynikającym z języka polskiego oznacza podjudzanie psa do gonienia i atakowania ludzi. Działanie sprawcy będzie polegało na wywołaniu u psa agresji wobec danej osoby. Może to być osiągnięte przez wydanie komendy słownej czy też gestem. W piśmiennictwie wskazuje się, że przepis ten ma na celu ochronę spokoju psychicznego, ponieważ samo szczucie, bez względu na obiektywną realność zagrożenia z tego płynącą, może wzbudzić niepokój u człowieka, przeciwko któremu jest skierowane. **Do ponoszenia odpowiedzialności przez sprawcę wystarczające będzie jego zachowanie się określone w dyspozycji.** Nie jest konieczne wystąpienie skutku w postaci pogryzienia człowieka przez psa czy też spowodowanie innego skutku, jak np. zniszczenie ubrania. Komentowany artykuł wskazuje, że szczucie ma następować przy pomocy psa. Tym samym ustawodawca nie określa, o psa jakiej rasy chodzi. Niemniej jednak za uzasadnione należy uznać twierdzenie, że gdy dojdzie do szczucia psem rasy agresywnej, to wykroczenie takie będzie się cechowało wyższym stopniem społecznej szkodliwości. Powinno to znaleźć swoje odzwierciedlenie w odpowiednio wyższej karze grzywny orzeczonej wobec sprawcy.

Natalia Belcik

W krainie rondla i patelni

Szanowni Czytelnicy!

W roku 2018 w kąci kulinarnej „W krainie rondla i patelni” drukować będziemy sprawdzone przepisy kulinarne z różnych krajów świata. Zachęcamy Czytelników do współtworzenia tej rubryki. Każdy dostarczony przepis nagrodzony będzie wydawnictwem z serii Biblioteka Dukielska. Adres Redakcji:

Redakcja Dukli.pl/DPS
38-450 Dukla, ul. Trakt Węgierski 11 pokój 309
e-mail: dps@dukla.pl

Rolada serowa z pieczarkami

Składniki:

35 dag łagodnego sera żółtego
30 dag pieczarek
35 dag fileta z kurczaka
1 cebula
pół szkl. majonezu
3 jajka
1 łyżka siekanej pietruszki
sól, pieprz, olej

Sposób wykonania:

Ser zetrzeć na dużych oczkach. Wymieszać z majonezem i żółtkami. Białka ubić ze szczyptą soli na sztywną pianę i delikatnie wymieszać z masą serowo-żółtkową. Wylać na blachę (20x40) i piec 20 min w temp. 190 °C.

Mięso zemeć w maszynce na dużych oczkach, przyprawić solą, pieprzem, dodać pietruszkę (można wg własnego uznania dodać do mięsa przypraw, które się samemu stosuje do mięsa drobiowego)

Pieczarki posiekać lub zetrzeć w maszynce na dużych oczkach. Dusić z cebulą na oleju. Starannie wymieszać z mięsem i rozłożyć farsz na ciepłym placku.

Zwinąć roladę i zapiec 25 min w temp. 180 °C.

Roladę podawać jako przystawkę z sosem czosnkowym lub keczupem.

Smacznego!

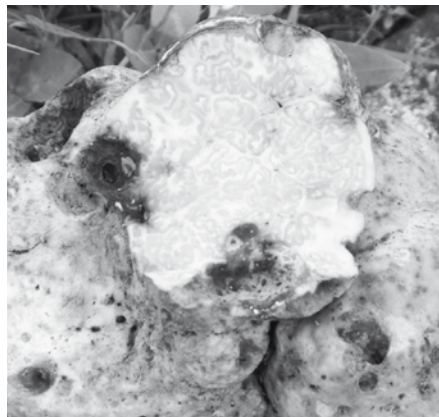
Po prostu z natury

Piestrak jadalny

Polska trufla /Choiromyces meandriformis/

Oryginalnego grzyba, podobnego do trufla przyniósł do mnie kolega Stanisław z lasu bobrzeckiego, ale dla pewności zrobiłam zdjęcia i wysłałam do naukowców z BdPN prosząc o pomoc w rozpoznaniu tego gatunku. Moje przypuszczenia się potwierdziły gatunkiem tym jest Piestrak jadalny, nazywany białą truflą. Grzyb ten wygląda jak duży ziemniak, pogryziony jest przez ślimaki o twardym owocniku pachnącym kukurydzą. W przekroju

widać marmurkowy wzór. Nie ma wyraźnej skórki, wierzchnia warstwa bywa gładka, koloru szarobiałego. Preferuje podłoże gliniaste z towarzystwem buków. Nadaje się do spożycia, jest bardzo smaczny, gotowany, smażony i suszony. Nasze lasy są zasobne w ciekawe gatunki, tylko trzeba mieć oczy szeroko otwarte i zatrzymać się na chwilę.

Piestrak jadalny - przekrój

Maria Walczak

Złota myśl ☺

„Małe czyny, które robisz są lepsze niż wielkie, które planujesz”

Dożynki Gminne

26 sierpnia 2018

dukielski rynek

13.00 zbiórka delegacji wieńcowych na dukielskim rynku

- przemarsz korowodu dożynkowego do kościoła,

13.30 Msza św. dziękczynna - dożynkowa

- kościół pw. św. Marii Magdaleny w Dukli

- przemarsz grup wieńcowych na dukielski rynek,

14.45 prezentacja wieńców dożynkowych,

15.10 zespół obrzędowo - śpiewaczy „Szarotka-Duklanie”,

15.30 zespół z Bereznego - Ukraina,

18.00 blok zabaw dla dzieci,

19.00 koncert kapeli ludowej „FOGAS” ze Słowacji,

20.00 dyskoteka z DJ

gospodarz dożynek: Burmistrz Dukli

organizatorzy: Gmina Dukla,

Rada Sołecka i Sołtys w Cergowej

oraz Ośrodek Kultury w Dukli

Otwarty Turniej Tenisa Ziemnego

Zwycięzcy z pucharami i dyplomami. Fot [arch. MOSIR]

Dlaczego zniknął napis?

To było

Jest teraz

Fot. kbr

Po prostu z natury

Piestrak jadalny

Fot. Maria Walczak

XIX BIEG GÓRSKI NA GÓRĘ CERGOWĄ 23.09.2018

Start o godz. 14:00

Biuro zawodów czynne od godz. 12:00

MOSiR Dukla; ul. Armii Krajowej 1A

**Biegi dla dzieci na dystansie
od 100 m do 1 km (godz. 14:10)**

**Nagrody finansowe
dla najlepszych w
kategorii „Open”**

Pamiątkowy medal dla każdego uczestnika

Zgłoszenia online w systemie timekeeper lub w dniu zawodów